

ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม
ของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดและที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด

ปริญญานิพนธ์
ของ
มาโนชญ์ เขียวชาญ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยาสังคม

สิงหาคม 2518

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต แผนกจิตวิทยาสังคม ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... ธีรชัย ธรรม..... ประธาน

..... ธีรชัย ธรรม..... กรรมการ

ประกาศคณะกรรมการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับคำแนะนำ
และได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.ปรีชา ชรรมา และ
อาจารย์ทองเกื้อน ศาสตร์ภัทร ที่ได้อบรมรับเป็นที่ปรึกษา คุณประสิทธิ์ บัวก่อ
และคุณสัจจันต์ ปริษามารถ ที่ได้ออกมาให้คำแนะนำแบบทดสอบ ในการรวบรวมข้อมูล
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่และคณะครูโรงเรียนเทศบาลวัดโคก
โรงเรียนเทศบาลวัดมหาพฤฒาราม และโรงเรียนราชวินิต ที่ได้ออกให้ความ
สะดวก และให้ความช่วยเหลือในการทดลองทดสอบและเก็บรวบรวมข้อมูล
ในการวิจัยนี้

ขอขอบคุณ คุณสัวสนธิ์ วัฒนวงศ์ คุณประหยัด ทองนาก และ
คุณโชติชัย สรอนจำปา ที่ช่วยเหลือนในการจัดพิมพ์งานวิจัยนี้

ภาณุโสภา เชื้อขาว

1. บทนำ

ภูมิหลัง.....	1
← ความหมายของการคนกวา.....	4
← ความสำคัญของการศึกษาคนกวา.....	5
← ขอบเขตของการศึกษาคนกวา.....	5
← คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ.....	6
เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
← สมมติฐานในการศึกษาคนกวา.....	14

2. วิธีการดำเนินการ..... 19

กลุ่มตัวอย่าง.....	19
← 1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	19
2. ภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง.....	20
← เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
1. เครื่องมือวัดความเกรงใจ.....	23
1.1 ลักษณะแบบสอบถาม.....	24
1.2 การตอบแบบสอบถาม.....	24
1.3 การตรวจหาคะแนน.....	25
1.4 คุณสมบัติของแบบสอบถาม.....	25
← 2. แบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ.....	25
2.1 ลักษณะของแบบสอบถาม.....	26
2.2 การตอบแบบสอบถาม.....	26
2.3 การตรวจหาคะแนน.....	26
2.4 คุณสมบัติของแบบสอบถาม.....	26

3. แบบสอบถามการให้ความร่วมมือออกดู.....	27
3.1 ลักษณะของแบบสอบถาม.....	27
3.2 การทบทวนแบบสอบถาม.....	28
3.3 การตรวจให้คะแนน.....	28
3.4 การทดลองสอบ.....	29
ก. การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก.....	29
ข. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	29
ค. ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง.....	29
4. แบบสอบถามภูมิหลังของนักเรียน.....	30
✓ การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
✓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
✓ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	34
ผลการวิเคราะห์และการแปลความหมาย.....	35
1. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือออกดู ของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแอ็คค.....	35
2. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือออกดูของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแอ็คค.....	36
3. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือออกดูของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ็คค.....	37
4. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือออกดูของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอ็คค.....	37
5. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือออกดูของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแอ็คค.....	38

6. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่มของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด...	39
7. การเปรียบเทียบความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่มของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดกับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแออัด.....	40
8. ผลการเปรียบเทียบ ความเกรงใจ ระหว่างนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดกับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแออัด.....	42
9. ผลการเปรียบเทียบ ลักษณะความเป็นผู้นำ ระหว่างนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแออัดกับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด.....	45
10. ผลการเปรียบเทียบการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ระหว่างนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแออัดกับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด.....	48
4. สรุปผลการศึกษา อภิปราย และขอเสนอแนะ.....	51
ความมุ่งหมายในการค้นคว้า.....	51
กลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล.....	51
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	51
ผลการศึกษาค้นคว้า.....	51
ผลการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่าง.....	53
อภิปรายและขอเสนอแนะ.....	53
อภิปรายผล.....	53
ขอเสนอแนะ.....	57
บรรณานุกรม.....	58
ภาคผนวก.....	62

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1. กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน ถิ่นที่อยู่และเพศ.....	20
2. แสดงการเดินทางไปโรงเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง.....	21
3. แสดงอาชีพของบิดา มารดา ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง.....	22
4. แสดงรายได้ของครอบครัว	23
5. แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่มของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค.....	35
6. แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแอ็ค.....	36
7. ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ ความร่วมมือของกลุ่มของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค.....	37
8. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการ ให้ความร่วมมือของกลุ่มของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค.....	37
9. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการ ให้ความร่วมมือของกลุ่มของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแอ็ค.....	38
10. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และ การให้ความร่วมมือของกลุ่มของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแอ็ค.....	39
11. แสดงการ เปรียบ เทียบความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการ ให้ความร่วมมือของกลุ่ม ระหว่างนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแอ็ค กับนักเรียน ที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค.....	40
12. แสดงการ เปรียบ เทียบความเกรงใจ ระหว่างนักเรียนที่อาศัยในแหล่ง แอ็คกับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค	42

13. แสดงการเปรียบเทียบ ลักษณะความเป็นผู้นำ ระหว่างนักเรียน
ที่อาศัยในแหล่งแออัด กับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด..... 45
14. แสดงการเปรียบเทียบ การให้ความร่วมมือของกลุ่มระหว่างนักเรียน
ที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด กับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด..... 48
15. แสดงค่า t ที่ไคจากการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย
รายชอระหว่างนักเรียนที่มีความเกรงใจสูง และความเกรงใจต่ำ.... 64
16. แสดงค่า t ที่ไคจากการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย
รายชอระหว่างนักเรียนที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูง และลักษณะ
ความเป็นผู้นำต่ำ..... 65
17. แสดงค่า t ที่ไคจากการทดสอบความแตกต่าง ของคะแนนเฉลี่ย
รายชอระหว่างนักเรียนที่ให้ความร่วมมือของกลุ่มมาก และให้ความ
ร่วมมือของกลุ่มน้อย..... 66

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบที่	หน้า
1. แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม	41
2. แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเกรงใจ จำแนกตามเพศ	44
3. แสดงคะแนนเฉลี่ย ลักษณะความเป็นผู้นำ จำแนกตามเพศ	47
4. แสดงคะแนนเฉลี่ยการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม จำแนกตามเพศ	50

บทนำ

มนุษย์เราทุกคนมีความต้องการอย่างหนึ่งซึ่งเหมือนกันคือ ความต้องการกินนอน เพื่ออยู่รอด ความต้องการนี้โดยบังเอิญได้หมิ่นหมิ่นทำใจตกถึงพิภพอย่างไม่ว่าดีหรือชั่ว เมื่อไรก็ตาม ถ้าวิถีชีวิตของเรายุ่งกับชะตากรรม สิ่งแรกที่มนุษย์ทำและมนุษย์คิดคือ การกินนอนหรือหลับพักผ่อนเสียก่อนเพื่อความสบายใจ เพียงเพื่อให้ชีวิตอยู่รอดด้วยความสุข ความสะดวกสบาย การของมนุษย์เองที่ทำให้คนที่ประสบความล้มเหลวในการประกอบอาชีพอันเป็นส่วนสำคัญยิ่ง ในการดำรงชีวิต ต้องกินนอนหาหนทางที่จะประกอบอาชีพหนึ่งคิดว่าดีกว่าอาชีพเดิมของตน และแหล่งที่กินนอนใหญ่คิดว่าหาทางประกอบอาชีพต่าง ๆ ใญ่กว่าคือเมืองที่เจริญในทางอุตสาหกรรม หรือเมืองที่เป็นศูนย์กลางการค้า เมืองเหล่านี้จึงเป็นแหล่งที่คนรับบรการ ผู้ที่เสาะแสวงหาโชคในการประกอบอาชีพ จำนวนประชากรในเมืองเหล่านี้จะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เมื่อมีคนมากขึ้นปัญหาที่ตามมาคือเรื่องที่อยู่อาศัย จำนวนคนเพิ่มขึ้นแต่ที่อยู่คงที่ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่คนเหล่านี้จะต้องอยู่กันอย่างแออัดยัดเยียดจนทำให้ทวีเวณนั้นกลายเป็น แหล่งเสื่อมโทรม

คำว่า "แหล่งเสื่อมโทรม" (อัน นิมนานเหมินทร , 2503 : 21) เป็นคำศัพท์ใหม่ในภาษาไทยซึ่งแปลมาจากคำว่า "slum" ในภาษาอังกฤษ แล้วมีผู้นำมาใช้ในภาษาไทย โดยใช้คำแตกต่างกันเช่น แหล่งเสื่อมโทรม แหล่งทรุดโทรม บริเวณวิบัติ บริเวณเสื่อมโทรม พระราชบัญญัติการจัดการบ้านเรือนของสหรัฐอเมริกา ฉบับปี 1937 ฮาร์โรก (Harold) กล่าวถึงแหล่งเสื่อมโทรมว่า "สภาพที่ไม่ปลอดภัยและมีสุขลักษณะ" โดยให้คำจำกัดความไว้ว่า "บริเวณพื้นที่ใด ๆ ซึ่งเป็นที่อยู่มาก มีสภาพทรุดโทรม ขาดการจัดระเบียบ หรือออกแบบไม่ถูกต้อง ขาดการระบายระบายอากาศ ขาดแสงสว่าง ไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวกความสะดวกตามหลักสุขาภิบาลอย่างใดอย่างหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียว หรือหลายอย่างรวมกัน อันอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัย สุขภาพอนามัย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน" (อ้างจาก ชวนพิศ นวลพริ้ง , 2516 : 33) สำหรับกระทรวงมหาดไทย

(อัน นิมนานเทมินทร์ , 2510 : 49) ให้ความหมายของแหล่งเสื่อมโทรมว่า "สภาพของ ยานเกษตรสถาน หรือบริเวณที่หักในเมืองที่ประกอบด้วยการเกาแกล ขำรุดทรุดโทรม มีบริเวณที่สกปรกกรกรุงรังประชาชนอยู่กันอย่างแออัด ผิดลักษณะค่าความมาตรฐานสมควรไม่ ให้อยู่กันอย่างแบบครอบครัวตามปกติวิสัยมนุษย์ ทำให้ไม่ปลอดภัยด้านสรีรวิทยาและอนามัย"

ชูลแมน (Shulman) ได้ให้ข้อคิดว่า "แหล่งเสื่อมโทรมไม่ได้อ้างถึงแต่เพียง ลักษณะทรุดโทรมของอาคารเท่านั้น ยังชี้ให้เห็นถึงความเสื่อมโทรมในค่านิยมธรรม การครองชีพ ตลอดจนความคิดเห็นต่าง ๆ แต่มิได้อ้างถึงคนที่อาศัยอยู่ในบริเวณเสื่อมโทรม ทุกคนจะต้องเป็นคนเสื่อมโทรม (อ้างจาก ชวนพิศ นวลพริ้ง , 2516 : 31) ตามความคิดเห็นของซอร์บอว์ (Zorbovich) ว่า "แหล่งเสื่อมโทรมเป็นบ่อนทำลายและเป็นบริเวณที่ไม่ มีระเบียบแบบแผนเป็นทวนบริเวณการคาดคะเนขยายตัวกลุ่กลามอย่างไม่เป็นระเบียบไปยังบริเวณอื่น อาคารต่าง ๆ ภายในบริเวณก็ทรุดโทรม และทั้งประชากรที่เข้ามาพักอาศัยอยู่ในอาคาร หนึ่ง ๆ ก็แออัดมากขึ้น เป็นบริเวณที่มีการอยู่อาศัยเป็นหย่อม ๆ และจะถูกลามเรื่อย ๆ ไป มีความเป็นอยู่ในกลุ่มของตัวเอง ประชากรส่วนใหญ่เป็นพวกจรจัดซึ่งประกอบด้วย นักการพนัน อันธพาล หญิงโสเภณี คนว่างงาน สามีภรรยาที่มีรายได้อ่อนแอ แหล่งจำหน่ายยาเสพติด ชีวิตประจำวันดำเนินไปอย่างไม่มีจุดหมาย ปราศจากวัฒนธรรมใด ๆ เป็นวิสัยของ อาชญากร ตลอดจนสิ่งเลวร้ายหลายชนิด ซึ่งเป็นแหล่งที่นักเขียนบรรยายนาประการมาสู่เมือง และประเทศชาติ" (อ้างจาก ชวนพิศ นวลพริ้ง , 2516 : 31)

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา จึงไม่คงสงสัยว่าจะไม่มีแหล่งเสื่อมโทรม หรือแหล่งสลัมเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานคร อันเป็นแหล่งรวมของประชาชน แทบทุกชนชั้น ตั้งแต่ระดับผู้บริหารประเทศ จนถึงโจรผู้ร้ายและอาชญากร มีแหล่งเสื่อมโทรม เกิดขึ้นมากมาย จนกลายเป็นข่าวและเป็นปัญหาที่รัฐบาลต้องเร่งดำเนินการแก้ไขอย่างรีบด่วน ในระยะ 3 - 4 ปีที่ผ่านมา (2513 - 2517) ภัยพิบัติเกี่ยวกับแหล่งเสื่อมโทรมและโครงการแก้ไขของรัฐบาลมากมาย เช่น เทศบาลนครหลวงวางแผนปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมเป็น การใหญ่ ปลุกสร้างอาคารให้ประชาชนในแหล่งสลัมให้มีที่อยู่ที่ดีถูกต้องตามสุขอนามัย (สยามรัฐ , 1 เม.ย. 2513) สลัมในกรุงเทพฯมีอยู่หลายประเภท ประเภทใจกลางเมือง ประเภทรอบเมือง ประเภทชานเมือง (สยามรัฐ , 31 ส.ค. 2514) เวลาที่กรุงเทพฯและ

ชนบุรีมีประชาชนมากกว่าสามล้านคน มีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย เช่น ปัญหาการจราจร ปัญหาความเดือดร้อนรำคาญเนื่องจากสิ่งแวดล้อมเพราะความแออัดไม่เป็นระเบียบ ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม ตลอดจนปัญหาเกี่ยวกับชาวชนบทเข้ามาหางานทำในเมือง เป็นจำนวนมาก ทั้งหมดนี้ทำให้เกิดความเสียหายทั้งทางกาย เศรษฐกิจและสังคมอย่างยิ่ง (สยามรัฐ , 14 ก.ย. 2515) การเลขาธิการชาติโซคอมพิวเตอร์วิจัยสังคมลงเคยสร้างอาคารรายไถนยอีก 200 ห้อง (ประชาธิปไตย , 23 พ.ค. 2516) ปัญหาสังคมนี้แหละจะเป็นต้นกำเนิดของสารพัดปัญหาที่ทางการต้องแก้ไข (ประชาธิปไตย , 19 ก.ย. 2517)

จากข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ข้างบนนี้ จะเห็นได้ว่าปัญหาสังคมเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมามากมาย เป็นปัญหาที่รัฐบาลต้องรีบแก้ไข นอกจากรัฐบาลจะให้ความสนใจเรื่องปัญหาแหล่งเสื่อมโทรมแล้ว ยังมีบุคคล องค์กร และสถาบันต่าง ๆ ให้ความสนใจในปัญหาแหล่งเสื่อมโทรมด้วย เช่น คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เข้าไปศึกษาแหล่งเสื่อมโทรมคลองเตย อันเป็นแหล่งเสื่อมโทรมที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย โดยเริ่มทำการวิจัยทางงานสังคมสงเคราะห์เมื่อปี พ.ศ. 2512 และสำเร็จลงในปี พ.ศ. 2514 และในปี พ.ศ. 2516 ชวนพิศ นวลพริ้ง ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจและสังคมของแหล่งเสื่อมโทรมกับการวางแผนพัฒนา

ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรมหาใช่มีเฉพาะเรื่องที่อยู่อาศัยที่ผิดลักษณะเท่านั้น คนที่อาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมก็ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ไม่น้อย เพราะคนที่อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมมีทั้งอันธพาล นักเลงหัวไม้ นักสูบเฮโรอีน คนวางงาน ฯลฯ บุคคลเหล่านี้เป็นบุคคลที่นาเป็นห่วง และยังมีผู้ที่นาเป็นห่วงที่สุดคือเด็ก เด็กที่อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมทั้งหลายมีสภาพสิ่งแวดล้อมที่เลวร้ายตั้งแต่แรกเกิด จึงมักมีพฤติกรรมที่แปลก ๆ ไปจากปกติธรรมดา เพราะเป็นที่ทราบกันแล้วว่าสิ่งแวดล้อมทำให้พฤติกรรมของคนแตกต่างกัน ฉะนั้นพฤติกรรมของเด็กในแหล่งแออัดจึงน่าศึกษาวิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ในการศึกษารังนี้ผู้วิจัยไม่สนใจที่จะศึกษาว่าพฤติกรรมของเด็กในแหล่งแออัดที่เป็นปัญหาเนื่องมาจากอะไร หรือมีพฤติกรรมอะไรบางที่เป็นปัญหา ผู้วิจัยสนใจปัญหาที่ว่ากลุ่มนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดนี้มีองค์ประกอบทางจิตวิทยาแตกต่างไปจากกลุ่มนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้เพราะหากทราบข้อแตกต่างทางกายนี้แล้วจะทำให้

เราเข้าใจพฤติกรรมของเด็กอย่างถูกต้อง เพื่อการวางแผนทางแก้ไขพฤติกรรมต่าง ๆ
ที่ไม่ถูกต้องให้หันเหไปในทางที่ดีที่ควรใ้ถูกวิธียิ่งขึ้น

องค์ประกอบทางจิตวิทยาอัน เป็นองค์ประกอบหนึ่งของบุคลิกภาพของคนเรานั้นใน
ต่างประเทศได้มีการศึกษาไว้อย่างกว้างขวาง แต่สำหรับในประเทศไทยยังไม่ปรากฏว่ามีผู้
ศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดมาก่อน ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาใน 3 ตัวแปร
คือ องค์ประกอบในทางความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และในทางการให้ความ
ร่วมมือต่อกลุ่ม เพราะว่า "ความเกรงใจเป็นตัวเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทั้ง
สองคนขึ้นไป" (วีรยุทธ วิเชียรโชติ , อ้างจาก ประสิทธิ์ บัวกลี , 2514 : 9) และ
..."ลักษณะความเป็นผู้นำเป็นขบวนการต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมของกลุ่ม โดยพยายาม
ที่จะหาวิธีที่จะนำไปสู่กลุ่มหมายและผลสำเร็จ และใ้พิจารณาปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับ
การกระทำของมนุษย์ เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้นำควรรับผิดชอบประสานความร่วมมือของบุคคลใน
กลุ่ม ..." (Stogdill , อ้างจากสัจจันต์ ปริษามารถ , 2515 : 17 - 18)

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาคั้งนี้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในกรุงเทพมหานคร
ปีการศึกษา 2517 โดยแยกศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มนักเรียนที่มีถิ่นที่อยู่ในแหล่งแออัด กับกลุ่ม
นักเรียนที่มีถิ่นที่อยู่ในแหล่งไม่แออัด ในคานองค์ประกอบที่กล่าวมาแล้วข้างตน

ความหมายของการกนควา

ในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดประสงค์ดังต่อไปนี้คือ

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้
ความร่วมมือต่อกลุ่ม ของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด และที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด
2. เปรียบเทียบนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดและที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดว่าจะมี
ความเกรงใจแตกต่างกันหรือไม่เพียงใด
3. เปรียบเทียบนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดและที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดว่าจะมี
ลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันหรือไม่เพียงใด
4. เปรียบเทียบนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดและที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดว่าจะมี
การให้ความร่วมมือต่อกลุ่มแตกต่างกันหรือไม่เพียงใด

5. เปรียบเทียบนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงว่าจะมีความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือต่อกันแตกต่างกันหรือไม่เพียงใด

6. เพื่อสร้างแบบสอบถามเรื่องการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัย เชื่อว่าผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้แนะแนวในโรงเรียน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับเด็ก ทั้งต่อไปนี้

1. ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครองได้ทราบความแตกต่างในด้านบุคลิกภาพของเด็กที่อาศัยในแหล่งแออัดและที่อาศัยในแหล่งไมแออัด และได้เข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนดียิ่งขึ้น ซึ่งจะ เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข

2. ช่วยให้ผู้แนะแนวเข้าใจนักเรียนดียิ่งขึ้น กล่าวคือเมื่อผู้แนะแนวทราบว่านักเรียนมีการให้ความร่วมมือต่อกัน ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ เป็นอย่างไร แล้วผู้แนะแนวจะเฝ้าหาทางส่งเสริมหรือช่วยเหลือแก้ไข ถ้าหากนักเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือได้พัฒนาบุคลิกภาพคนต่าง ๆ ทั้งกล่าวเป็นอย่างนี้ นอกจากจะเป็นผลดีต่อนักเรียนโดยตรงแล้ว ก็ยังมีผลดีต่อประเทศอีกด้วย

3. ช่วยให้ผู้ปกครองนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอบรมได้รู้ เป็นแนวทางในการอบรม เพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน กลุ่มบุตรกุลธิดาภายใต้การปกครองของตน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

1.1 เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2517

1.2 เป็นนักเรียนในโรงเรียนเทศบาล ของเทศบาลกรุงเทพมหานคร คือ โรงเรียนเทศบาลวัดโคก และโรงเรียนเทศบาลวัดมหาพฤฒาราม

2. ตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้า

2.1 ตัวแปรอิสระ

- ที่อยู่ของนักเรียน (ในแหล่งแออัด , ในแหล่งไมแออัด)
- เพศ (ชาย , หญิง)

2.2 ตัวแปรตาม

- ความเกรงใจ
- ลักษณะความเป็นผู้นำ
- การให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

เพื่อความเข้าใจในความหมายของคำและข้อความที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ให้ตรงกัน จึงให้นิยามคำและข้อความต่าง ๆ ไว้อย่างต่อไปนี้

1. ความเกรงใจ เป็นลักษณะหรือความรู้สึกของบุคคลที่ใช้เพื่อรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สองหรือหลายคน โดยตรวจสอบได้จากแบบสัจตามความเกรงใจซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนน

2. ลักษณะความเป็นผู้นำ หมายถึงลักษณะของความสามารถในการนำและดำเนินกิจกรรมของกลุ่มไปสู่เป้าหมายที่กลุ่มกำหนด รวมทั้งความสามารถในการนำกลุ่มเพื่อแก้ปัญหา และเพื่อรักษาขวัญกำลังใจของกลุ่มควย ในการตรวจสอบลักษณะความเป็นผู้นำนี้ใช้แบบสัจตามลักษณะความเป็นผู้นำ ซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนน

3. การให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม หมายถึงการที่บุคคลให้ความช่วยเหลือในการทำงานกับบุคคลอื่น หรือต่อคณะบุคคล ตลอดจนการเสนอขอความเห็นเพื่อช่วยในการดำเนินงานบรรลุสำเร็จ ในการตรวจสอบการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มใช้แบบสัจตามการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม ซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนน

4. กลุ่ม หมายถึงการที่บุคคลหลายคนมารวมกันโดยมีปฏิสัมพันธ์กันและกัน แต่ละคนรูวากนเป็นสมาชิกของกลุ่มนั้น และแต่ละคนรูวากนอื่นที่มีส่วนรวมในกลุ่มควย

5. นักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด หมายถึงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนเทศบาลวัดโคก อ.พระโขนง กรุงเทพมหานคร นักเรียนเหล่านี้อาศัยอยู่ในละแวกโรงเรียนทั้งสิ้น และในบริเวณนี้สภาพที่อยู่อาศัยทรกโทรมและไม่มีถนนเข้าไปถึงมีเพียงสถานที่ทอดไปตามยานแต่ละหลัง นอกจากนั้นยังเป็นที่มีว่สมของอาชญากร มีการลักขโมย อดชิงวิ่งราว และคดียาเสพติด

6. นักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค หมายถึงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนเทศบาลวัดมหาพฤฒาราม อ.บางรัก กรุงเทพมหานคร นักเรียนเหล่านี้อาศัยอยู่ในละแวกโรงเรียนแทบทั้งสิ้น สภาพที่อยู่อาศัยเป็นห้องแถวสองฟากถนน

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเกรงใจ

ความเกรงใจเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของคนไทย เป็นลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพของคนไทย คนไทยส่วนใหญ่ถือว่าคนที่รู้จักเกรงใจคนอื่นเป็นผู้มีบรรยาที่ดี มีการศึกษามีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ วิริยะ วิเชียรโชติ และ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจทำใหทราบวว่า "ความเกรงใจนั้นเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งที่เก็บกักและความประพฤติกรรมทางสังคมให้อยู่ในกรอบของความเหมาะสมที่สังคมยอมรับ... ดังนั้นความเกรงใจในฐานะที่เป็นค่านิยมจึงทำหน้าที่คล้าย Superego ที่คอยระแวดระวังยับยั้งมิให้ตัวเราทำอะไรผิดพลัดไปจากค่านิยมอันดีงาม" (อ้างจาก ประสิทธิ์ บัวคลี่ , 2514 : 14 - 15)

เนื่องจากความเกรงใจเป็นเอกลักษณ์ เป็นบุคลิกภาพ และค่านิยมเฉพาะของคนไทยเท่านั้น จึงยังไม่ปรากฏว่ามีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ในต่างประเทศ ในประเทศไทย วิริยะ วิเชียรโชติ และ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ ได้ริเริ่มสนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความเกรงใจของคนไทยครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2512 และต่อมาในปี พ.ศ.2513 วิริยะ วิเชียรโชติ และ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจ วิริยะ วิเชียรโชติ ได้กล่าวสรุปผลทางวิจัยไว้ว่า "ความเกรงใจเป็นค่านิยม เกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลซึ่งมีผลในทางสร้างความราบรื่นให้กับสัมพันธไมตรีและความสงบเรียบร้อย ทั้งยังเป็นลักษณะอันดีงามของบุรุษจักกาลเทศะ และยับยั้งจิตใจแต่อาจมีมากเกินไป หรือไขว่คว้ามากเกินไปตามกาลเทศะ และหลักเหตุผล ก็อาจนำผลเสียหามาสู่การพัฒนาบุคลิกภาพไปสู่เป้าหมายตามครรลองแห่งประชาธิปไตย กล่าวคือการหาจุดรวมกัน เช่นในการประชุมหารือกันเพื่อแก้ปัญหาทางประการ ถาถนอญมีแต่ความเกรงใจมากเกินไปจนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นผลเสียหาก็จะเกิดขึ้นกับส่วนรวมไ้มาก" (อ้างจาก ประภาทิศ ศรีตระกูล , 2516 : 27)

จากการวิจัยเรื่องความเกรงใจในคนไทยของ วีรยุทธ และ นวศเพ็ญ วิเชียรโชติ
นี้เอง ทำให้เป็นแนวทางที่จะศึกษาความเกรงใจให้ลึกซึ้งกว้างขวางออกไป

ในปี พ.ศ.2514 ประสิทธิ์ บัวคดี (2514 : 33 - 90) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ
ระหว่างความวิตกกังวล ความเกรงใจ และความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนไทยในต่าง
จังหวัด นักเรียนไทยในกรุงเทพฯ และนักเรียนนานาชาติ ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2513 จำนวน 416 คน พบว่า

- ความเกรงใจมีความสัมพันธ์แบบเส้นโค้งกับความวิตกกังวล กล่าวคือกลุ่มตัวอย่าง
ที่มีความเกรงใจน้อยและเกรงใจมากจะมีความวิตกกังวลสูง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีความเกรงใจ
ปานกลางจะมีความวิตกกังวลต่ำ และพบว่าความเกรงใจมีความสัมพันธ์แบบเส้นโค้งกับความ
คิดสร้างสรรค์ กล่าวคือ คนที่มีความเกรงใจมากและน้อยจะมีความคิดสร้างสรรค์น้อย
ส่วนคนที่มีความเกรงใจปานกลางจะมีความคิดสร้างสรรค์มาก

ผลที่ได้จากการศึกษาของประสิทธิ์ บัวคดี อีกประการหนึ่งซึ่งน่าจะเป็นข้อควร
สังกมแบบสัมฤทธิ์สัมพันธ์ เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างเป็นอิสระ กล่าวแสดงความคิดเห็น
มากกว่าเด็กในสังคมแบบไมตรีสัมพันธ์ ถึงแม้การวิจัยที่พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
นานาชาติสูงกว่าของเด็กไทย เพราะฉะนั้นถ้าจะช่วยให้เด็กไทยมีความคิดสร้างสรรค์ดีขึ้น
เราก็ควรจะไต่ถามเด็กของเราให้รู้จักเกรงใจอย่างมีเหตุผล เหมาะสมแก่กาลเทศะ ใน
มိอญแคพอัก

ในปี พ.ศ.2515 ปราชญ์ลาภณ์ กัททาเนตร (2515 : 17 - 31) ได้ศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัว
กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กรุงเทพฯ และต่างจังหวัด จำนวน
200 คน เพื่อทราบว่าพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกในทิศทางต่าง ๆ จะมีความสัมพันธ์กับค่านิยม
ในระบอบสังคมเช่น ความเกรงใจมากน้อยเพียงใด และมีความสัมพันธ์กับจุดหมายของอุดม
หรือปรัชญาของอุดม เช่นการปรับตัว หรือไม ผลการวิจัยพบว่า

- ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล(6 แบบ)กับความ
เกรงใจพบว่า พฤติกรรมคำนึงบุคคลอื่นและพฤติกรรมแก้ปัญหาที่บุคคลอื่นสัมพันธ์ในทาง

ตรงกันข้ามกับความเกรงใจอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนพฤติกรรมคำหิตนเอง และ พฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัย สัมพันธ์โดยตรงกับความเกรงใจอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

— ในด้านความเกรงใจระหว่างเพศและถิ่นที่อยู่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิง ทั้งหมด มีความเกรงใจมากกว่ากลุ่มตัวอย่างชายทั้งหมด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิราพร เพ็ชรพงศ์ (2515 : 182 - 183) แต่ก้แย้งกับผลการวิจัยของประสิทธิ์ บัวคลี่ (ค.ศ. : 89 - 90) ที่พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

— ส่วนนักเรียนในกรุงเทพฯกับต่างจังหวัด พบว่ามีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของประสิทธิ์ บัวคลี่ และพบว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดมีแนวโน้มที่จะมีความเกรงใจมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ

ลักษณะความเป็นผู้นำ

ในความหมายหรือศัพท์ เมื่อมีการรวมกลุ่มกันย่อมมีผู้นำทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหรือผู้นำ การ รวมกลุ่มของสัตว์ทองมีจำฝูง ซึ่งเป็นตัวที่กล้าหาญและแข็งแรง และค่อนข้างฉลาดกว่าตัวอื่น ส่วนมนุษย์นั้นผู้นำหรือหัวหน้าไม่จำเป็นต้องมีร่างกายที่แข็งแรงใหญ่โตกว่าผู้อื่น แต่หัวหน้าหรือ ผู้นำจะต้องมีลักษณะหนึ่งอยู่ในบุคลิกภาพของตน ลักษณะนี้คือลักษณะการ เป็นผู้นำ

สโตกิลล์ (Stogdill, 1969) ได้ศึกษาและสรุปผลการวิจัยเป็นจำนวนมาก เกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำ พบว่าลักษณะความเป็นผู้นำจะสัมพันธ์กับองค์ประกอบต่าง ๆ คือ

1. ความสามารถด้านสติปัญญา ด้านภาษา ด้านการตัดสินใจ
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การงาน การสังคม
3. ความรับผิดชอบ ความเชื่อดีใจ ความเชื่อมั่นในตนเอง
4. ความร่วมมือกับกลุ่ม ความสามารถในการปรับตัว
5. ลักษณะแสดงตัว มีคนรู้จักมาก มีอารมณ์มั่นคง มีอารมณ์ขัน
6. ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

(อ้างจาก อ่ำพล โองเคลือบ , 2515 : 39)

ทีด (Tead , 1935 : 83) ในความเห็นเห็นว่าผู้นำควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้คือ มีความเข้มแข็งทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย สนใจงาน

มนุษย์สัมพันธ์ ข้อสำคัญ กระตือรือร้น มีความสามารถในการตัดสินใจ ตกลงใจ ฉลาด และมีความเชื่อมั่นในตนเอง แยกคุณสมบัติต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วนี้อาจไม่จำเป็นทุกประการไป หากบุคคลใดมีคุณสมบัติดังกล่าวแล้วบุคคลนั้นอาจเป็นผู้นำแบบอุดมคติ

* บาร์นาร์ด (Barnard, 1938 : 260) กล่าวว่าลักษณะความเป็นผู้นำอาจพิจารณา สองลักษณะคือ ความเห็นอกเข้าใจในลักษณะต่าง ๆ ของการเป็นผู้นำ เช่น มีร่างกายแข็งแรง มีทักษะ มีความรู้เทคนิคต่าง ๆ มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นที่ประทับใจของร่วมงาน และมีความเห็นอกเข้าใจในความตั้งใจ ความไม่ย่อท้อ ความอดทน ความกล้าหาญ

ที่กล่าวมาทั้งหมดทำให้เราทราบลักษณะของผู้นำอย่างกว้างขวาง ถึงแม้ว่าบางท่านจะกำหนดลักษณะของผู้นำแตกต่างกันออกไปบ้าง แต่ก็สอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ จะเห็นได้ว่าบุคคลที่จะเป็นหัวหน้าได้นั้นจะต้องมีลักษณะบุคลิกภาพและคุณสมบัติต่าง ๆ ที่เหนือกว่าผู้อื่น ในสมัยก่อนเชื่อกันว่าลักษณะความเป็นผู้นำเป็นกรรมพันธุ์ แต่ในปัจจุบันนี้เข้าใจกันว่าสามารถที่จะสร้างลักษณะความเป็นผู้นำให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลได้ โดยมีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำหลายรายทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 1967 ฟลาเฮอร์ตี้ (Flaherty, 1967 : 377 - 378) ได้ศึกษา นิสิตจำนวน 111 คน โดยเริ่มศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 และเมื่อ นิสิตกลุ่มตัวอย่างนี้ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 จึงให้ นิสิตเลือกความกล้าในกรณีที่เหมาะสม หรือสมควร เป็นผู้นำ โดยใช้ สังคัมมิตี ปรากฏว่า ไก่ผู้นำ 22 คน และไม่ใช่นำ 72 คน หลังจากนั้นเขาได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบ ความแตกต่างทางบุคลิกภาพบางประการของกลุ่มผู้นำและกลุ่มตามโดยใช้ California Psychological Inventory ผลปรากฏว่า ผู้นำมีการยอมรับตนเองและมีความเข้มแข็งมากกว่ากลุ่มที่ไม่เป็นผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และผู้นำมีความแตกต่างใน การสังคัมมิตีที่ไม่ใช่เป็นผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

✓ วันเพ็ญ ฉายการ (2512 : 89 - 90) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผู้นำและหญิง ในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 307 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กมาก โดยเฉพาะการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ ถ้าเข้มงวดกวดขันในเรื่องระเบียบวินัย

มาก ทำให้เด็กไม่กล้าแสดงความคิดเห็น โดยทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เท่านั้น ความคิดริเริ่ม และความเป็นผู้นำก็ไม่มี ผลการวิจัยที่สอดคล้องกับข้อคิดเห็นดังกล่าวแล้วคือ ผลการวิจัยของ วินิจ เกตขำ (วินิจ เกตขำ, 2515) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำ และความวิตกกังวลของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ในจังหวัดสุโขทัย กลุ่มตัวอย่างเป็นชาย 151 คน หญิง 125 คน ในการศึกษาครั้งนี้ การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่แบ่งเป็น 3 แบบ คือ แบบให้ความรัก แบบลงโทษ และแบบเรียกร้องเอากับเด็ก ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ และการอบรมเลี้ยงดูนั้น ผลปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมีความสัมพันธ์ทางตรงกับความความเป็นผู้นำ ($p < .05$) ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษมีความสัมพันธ์ทางกลับกันกับความความเป็นผู้นำอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และการอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องเอากับเด็ก ไม่มีความสัมพันธ์กับความความเป็นผู้นำ

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วพอจะเป็นแนวโน้มให้เห็นว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักน่าจะสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะความเป็นผู้นำ ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมจะสัมพันธ์ทางลบกับลักษณะความเป็นผู้นำ หรืออีกนัยหนึ่ง เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมากและควบคุมน้อย จะมีพฤติกรรมความความเป็นผู้นำสูง ส่วนเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักน้อยและควบคุมมาก จะมีพฤติกรรมความความเป็นผู้นำต่ำ

สิทธิโชค วรรณสันติกุล (2514) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 พบว่าเด็กหญิงและเด็กชายมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน

สุจินต์ ปรีชามารุต (2515) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่ประพฤติดีตามสังคม และนักเรียนที่ประพฤติชดกับสังคม ของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหญิงและชายที่ประพฤติดีกับสังคมและคอยตามสังคมมีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยส่วนใหญ่ในประเทศไทยพบว่าลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชายและหญิงไม่แตกต่างกัน ในการวิจัยครั้งนี้จะได้ผลสอดคล้องกัน

การให้ความร่วมมือในกลุ่ม

อิงลิชและอิงลิช (English and English, 1958 : 122) ได้ให้ความหมายของการให้ความร่วมมือในกลุ่มไว้ว่า ความร่วมมือคือการทำงานร่วมกันของหน่วยใด ๆ ตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป เพื่อก่อให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน หน่วยที่อาจจะเป็นหน่วยของอวัยวะของร่างกาย เช่น หน่วยกล้ามเนื้อ และยังหมายถึงการที่บุคคลในกลุ่มสังคมทำงานอย่างหนึ่งร่วมกัน นอกจากนั้นความร่วมมืออาจจะอธิบายในรูปของความพึงพอใจใดหนึ่งเหมือนกัน หมายความว่า การกระทำใด ๆ ที่ทั้งสองฝ่ายพยายามให้ได้รับสิ่งที่ทั้งสองฝ่ายพึงใจร่วมกัน

ไอเซนค (Eysenck, 1972 : 220) ได้ให้ความหมายของความร่วมมือไว้ดังนี้

1. ระเบียบวิธีการกระทำกิจกรรมของบุคคลที่กระทำร่วมกับผู้อื่น เช่นการทำงานร่วมกัน การปฏิบัติงานกลุ่มในการบำบัดรักษาทางจิต การทำงานเป็นทีม ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้อาศัยการจัดระบบการรวมกลุ่มและความเป็นผู้นำ

2. ความพร้อมที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือการตอบสนองในการให้คำปรึกษาแนะแนว ทุกสังคมจะประกอบไปด้วยกลุ่มหลายประเภทแตกต่างกัน กลุ่มมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลแต่ละคน และแต่ละบุคคลมีส่วนร่วมในการจัดสร้าง ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงกลุ่ม คนทุกคนต่างก็เป็นสมาชิกของกลุ่มสังคมมากกว่า 1 กลุ่ม ขึ้นไป สาเหตุที่แต่ละคนเข้าร่วมกลุ่มหลายกลุ่มเนื่องจาก

1. คนเรามีความต้องการหลายประเภท ความต้องการเหล่านั้นจะเปลี่ยนแปลงหรือก่อตัวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จึงทำให้บุคคลต้องการอยู่หลายกลุ่ม เพราะแต่ละกลุ่มจะสนองความต้องการที่มีอยู่ใดไม่ครบถ้วน และสนองความต้องการแตกต่างกันออกไป

2. กลุ่มไม่สามารถเปลี่ยนแปลงให้รวดเร็วทันกับความเปลี่ยนแปลงของความต้องการในบุคคลใด จึงทำให้บุคคลเขาอยู่ในกลุ่มใหม่อีก เพื่อเกิดความรู้สึกว่ากลุ่มใหม่อาจช่วยตนได้ หรือปกป้องคุ้มครองตนได้มากขึ้นในยามจำเป็น (โสภณ ชูพิทักษ์ และ อรทัย ชื่นมณีย์, น.ป.ป. : 176 - 177)

โดยปกติแล้วคนใดคนหนึ่งจะมีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่ม และสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มก็มีอิทธิพลต่อกันด้วย ทั้งนี้เพราะว่าสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มแต่ละกลุ่มทำหน้าที่เพื่อตนเอง

เป็นส่วนใหญ่ หากความพอใจให้ตนเองในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะต้องใช้ความพยายามร่วมกันเพื่อบรรลุจุดประสงค์ และเป้าหมายที่พึงไว้ สังคมมีอิทธิพลต่อบุคคลหลายทาง เริ่มตั้งแต่การก่อตั้งบุคลิกภาพ ทัศนคติ ค่านิยม ศรัทธา ความเชื่อ ฯลฯ และอิทธิพลต่อการพัฒนาทางต่าง ๆ ในตัวบุคคล และถ้าให้เฉพาะแคบลงไป เห็นได้ว่าคนเรามีพฤติกรรม แสดงพฤติกรรมอยู่ภายในกลุ่มประเภทต่าง ๆ ซึ่งมีขนาดต่างกัน และคนที่อยู่ในกลุ่มจะมีพฤติกรรมแปลกไปจากเมื่อเวลาที่อยู่คนเดียว พฤติกรรมที่มีการฝึกฝนเปลี่ยนแปลงไปเมื่ออยู่ในกลุ่ม แสดงว่า กลุ่มมีอิทธิพล อิทธิพลนี้อาจเรียกว่า

Group Pressure (โสภณ ชพิทักษ์ และ อรุณ ชื่นนันทน์ , ม.ป.ป. : 164 - 166)

กลุ่มต่าง ๆ ส่วนมากมักมีการร่วมมือกันทำงาน แก้ปัญหา สมาชิกจะมีการร่วมมือกันเพื่อที่จะทำงานให้สำเร็จ แล้วเขาจะใฝ่มีฐานะหรือระดับชั้นดีขึ้นในสังคม ขนาดกลุ่มที่ต่างกันก็มีผลทำให้การร่วมมือต่างกัน การร่วมมือของกลุ่มส่วนมากมักจะศึกษาทดลองในกลุ่มเล็ก ๆ ดังนี้ กล่าวคือ

มาร์วิล และ ชมิท (Marwil & Schmit , 1972 : 376 - 383) ได้ทดลองเปรียบเทียบการร่วมมือกันในเกม 2 คน กับ เกม 3 คน โดยตั้งสมมติฐานว่า กลุ่ม 2 คน จะมีการร่วมมือกันมากกว่ากลุ่ม 3 คน กลุ่มตัวอย่างซึ่งนำมาทดลองเป็นนิสิตชาย จำนวน 60 คน แยกเป็นสองกลุ่มใหญ่ กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่ม 2 คน โค 12 กลุ่มย่อย และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่ม 3 คน โค 12 กลุ่มย่อยเช่นกัน เขาได้ออกทดลองเหล่านั้นเล่นเกมโดยแต่ละกลุ่มเล่น 150 ครั้ง แต่แบ่งเป็นตอน ๆ ผลปรากฏว่ากลุ่ม 2 คนมีพฤติกรรมร่วมมือมากกว่ากลุ่ม 3 คน ในกลุ่ม 2 คน มีพฤติกรรมร่วมมือในแต่ละคนไม่แตกต่างกัน ในกลุ่ม 3 คน พฤติกรรมร่วมมือในแต่ละบุคคลจะมีอยู่คนหนึ่งที่ไม่คอยให้ความร่วมมือในขณะที่อีก 2 คน ร่วมมือกัน

*ไบ เอนไทน์ และ ลอระ (Buentine, Levitt & Wilson , 1966 : 10)

ได้ศึกษาการร่วมมือในการทำงานโดยใช้เกม P.D.G. (Prisoner's Dilemma Game) โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 96 คน แบ่งเป็น 2 พวก คือกลุ่มที่มีสมาชิก 6 คน จำนวน 8 กลุ่ม ให้ 4 กลุ่ม ใ้รางวัลมาก และอีก 4 กลุ่ม ใ้รางวัลน้อย และกลุ่มที่มีสมาชิก 2 คน จำนวน 8 กลุ่ม ให้ 4 กลุ่ม ใ้รางวัลมาก และอีก 4 กลุ่ม ใ้รางวัลน้อยเช่นเดียวกัน ในที่นี้รางวัลเป็นตัวแปรอิสระ ผลปรากฏว่ากลุ่มที่มีสมาชิก 2 คน และใ้รางวัลมาก

มีพฤติกรรมในการให้ความร่วมมือกันมากที่สุด กลุ่มที่มีสมาชิก 6 คน และได้รับรางวัลมาก
 มีพฤติกรรมในการให้ความร่วมมือกันน้อยที่สุด กลุ่มที่มีสมาชิก 2 คน ซึ่งได้รับรางวัลน้อย
 มีพฤติกรรมในการให้ความร่วมมือกันมากกว่ากลุ่มที่มีสมาชิก 6 คน ซึ่งได้รับรางวัลน้อย
 แสดงว่ากลุ่มที่มีสมาชิก 2 คน ให้ความร่วมมือออกมามากกว่ากลุ่มที่มีสมาชิก 6 คน และปริมาณ
 ของรางวัลที่มีอิทธิพลต่อการให้ความร่วมมือกันในกลุ่มด้วย

การให้ความร่วมมือออกมานั้นขึ้นอยู่กับขนาดของกลุ่มและรางวัลที่ได้รับ จากการ
 ศึกษาที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า กลุ่มที่มีสมาชิก 2 คน ให้ความร่วมมือออกมามากที่สุด ยิ่ง
 ขนาดของกลุ่มใหญ่ขึ้นเท่าไรการให้ความร่วมมือก็ยิ่งลดลงเท่านั้น ส่วนรางวัลที่สมาชิกภายในกลุ่ม
 ได้รับนั้นยังสรุปไม่ได้

ผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการให้ความร่วมมือออกม นอกเหนือจากปัจจัยที่กล่าวจะสัมพันธ์
 กับพฤติกรรมตามความเป็นผู้นำและความเกรงใจแล้ว น่าจะสัมพันธ์กับถิ่นที่อยู่ด้วย แต่จะ
 สัมพันธ์กันในลักษณะใดนั้นยังไม่อาจจะตัดสินได้เด็ดขาด เพราะผลการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้
 ยังไม่ปรากฏ

✓ สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

จากเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องของคังกล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการ
 ตั้งสมมุติฐานดังต่อไปนี้

1. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และ
 การให้ความร่วมมือออกมของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค

1.1 ความเกรงใจของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแอ็คมีความสัมพันธ์เชิงนิมิต
 กับลักษณะความเป็นผู้นำ

1.2 ความเกรงใจของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแอ็คมีความสัมพันธ์เชิงนิมิต
 กับการให้ความร่วมมือออกม

1.3 ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแอ็คมีความสัมพันธ์
 เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือออกม

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด

2.1 ความเกรงใจของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดมีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับลักษณะความเป็นผู้นำ

2.2 ความเกรงใจของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดมีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม

2.3 ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดมีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด

3.1 ความเกรงใจของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด มีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับลักษณะความเป็นผู้นำ

3.2 ความเกรงใจของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด มีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม

3.3 ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด มีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม

4. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด

4.1 ความเกรงใจของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดมีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับลักษณะความเป็นผู้นำ

4.2 ความเกรงใจของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดมีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม

4.3 ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดมีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม

5. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม ของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด

5.1 ความเกรงใจของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด มีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับลักษณะความเป็นผู้นำ

5.2 ความเกรงใจของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด มีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม

5.3 ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด มีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม

6. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม ของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด

6.1 ความเกรงใจของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด มีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับลักษณะความเป็นผู้นำ

6.2 ความเกรงใจของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด มีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม

6.3 ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด มีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม

7. การศึกษาเปรียบเทียบเรื่อง ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม ระหว่างนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดกับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด

7.1 นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดมีความเกรงใจไม่แตกต่างกับนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในแหล่งแออัด

7.2 นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกับนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในแหล่งแออัด

7.3 นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดมีการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มไม่แตกต่างกับนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในแหล่งแออัด

8. การศึกษาเปรียบเทียบความเกรงใจ ระหว่างนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแออัด กับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด

8.1 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัดมีความเกรงใจไม่แตกต่างกับนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด

8.2 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ๊ดมีความกระตือรือร้นไม่แตกต่างกับนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแอ๊ด

8.3 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ็คมีความเกรงใจไมแตกต่างกับนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค

8.4 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัดมีความเกรงใจไม่แตกต่างกับนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด

8.5 นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอ๊ดมีความเกรงใจไม่แตกต่างกับนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแอ๊ด

8.6 นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอ๊ดมีความเกรงใจไม่แตกต่างกับนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแอ๊ด

9. การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำระหว่างนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแอ๊ด กับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแอ๊ด

9.1 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแออัดมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกับนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด

9.2 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ็คมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกับนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแอ็ค

9.3. นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ๊ดมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกับนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอ๊ด

9.4 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัดมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกับนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด

9.5 นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอ็คมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกับนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแอ็ค

9.6 นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแออัดมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกับนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด

10./ การศึกษาเปรียบเทียบเรื่อง การให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม ระหว่างนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแออัดกับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด

10.1 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแออัดมีการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มไม่แตกต่างกับนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด

10.2 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแออัดมีการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มไม่แตกต่างกับนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด

10.3 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแออัดมีการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มไม่แตกต่างกับนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแออัด

10.4 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัดมีการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มไม่แตกต่างกับนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด

10.5 นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแออัดมีการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มไม่แตกต่างกับนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด

10.6 นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแออัดมีการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มไม่แตกต่างกับนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด

บทที่ 2
วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2517 ของโรงเรียนเทศบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 โรงเรียน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง 134 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ไม่อาจเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม (Random Sampling) ได้ เพราะต้องการควบคุมตัวแปรเกินบางประการ เช่น เรื่องรายได้ของบุตรคนของครูในกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนั้นเนื่องจากความไม่สะดวกหลายประการ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ ค่าเดินทาง ความร่วมมือ และช่วงเวลาในการดำเนินการวิจัย ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ Purposive Sampling (Cochran, 1970 : 7) โดยอาศัยเกณฑ์ต่อไปนี้

1. เลือกจากโรงเรียนเทศบาลของกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนหนึ่งตั้งอยู่ในแหล่งแออัด อีกโรงเรียนหนึ่งตั้งอยู่ในแหล่งไม่แออัด
2. นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบ้านเรือนอยู่ในบริเวณเดียวกับโรงเรียน
3. โรงเรียนที่เลือกต้องมีลักษณะใกล้เคียงกัน คือเป็นโรงเรียนเทศบาลเหมือนกัน มีนักเรียนซึ่งมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างต่ำ
4. เป็นโรงเรียนที่มองเห็นความสำคัญของการวิจัย ผู้บริหารโรงเรียนและครูให้ความร่วมมือในการวิจัยตามสมควร

เกณฑ์การเลือกดังกล่าวนี้ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเองโดยมีความมุ่งหมาย เพื่อให้ได้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างมีถิ่นที่อยู่ตามที่ต้องการศึกษา และไม่มียิ่งกว่าประกอบอื่น ๆ ต่างกันมากนัก

ผลของการพิจารณาโดยอาศัยเกณฑ์ดังกล่าว เลือกได้นักเรียนที่จะใช้ในการวิจัยจำนวน 134 คน ซึ่งแยกรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน ถิ่นที่อยู่ และเพศ

โรงเรียน	ไม่แออัด		แออัด		รวม
	ช	ญ	ช	ญ	
โรงเรียนที่ 1	30	38	—	—	68
โรงเรียนที่ 2	—	—	36	30	66
รวม	30	38	36	30	134

ภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้สอบถามภูมิหลังส่วนตัว ครอบครัว เศรษฐกิจ และสังคมของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เพื่อศึกษาว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีองค์ประกอบในทางดังกล่าวคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันเพียงไร ผลการสอบถามครั้งนี้มีรายละเอียดดังนี้

1. อายุ นักเรียนกลุ่มที่อาศัยในแหล่งแออัดมีอายุระหว่าง 12 – 17 ปี นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัดมีอายุเฉลี่ย 14 ปี นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัดมีอายุเฉลี่ย 13 ปี 1 เดือน นักเรียนกลุ่มที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดมีอายุระหว่าง 13 – 15 ปี นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดมีอายุเฉลี่ย 13 ปี 5 เดือน นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดมีอายุเฉลี่ย 13 ปี 4 เดือน

2. การเดินทางไปโรงเรียน นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัดเดินทางไปโรงเรียน ร้อยละ 80.56 โดยสารรถประจำทาง ร้อยละ 19.44 นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัดเดินทางไปโรงเรียน ร้อยละ 70.00 โดยสารรถประจำทาง ร้อยละ 30.00 นักเรียนชาย ที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด เดินทางไปโรงเรียน ร้อยละ 86.67 โดยสารรถประจำทาง ร้อยละ 13.33 นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด เดินทางไปโรงเรียน ร้อยละ 92.10 โดยสารรถประจำทาง ร้อยละ 7.90 ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการ เดินทางไปโรงเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ โรงเรียน กลุ่ม		เกิน	รถประจำทาง	อื่น ๆ
นักเรียนที่อาศัย ในแหล่งแออัด	ชาย	80.56 %	19.44 %	—
	หญิง	70.00 %	30.00 %	—
นักเรียนที่อาศัย ในแหล่งไม่แออัด	ชาย	86.67 %	13.33 %	—
	หญิง	92.10 %	7.90 %	—

3. อาชีพของบิดามารดาและปกครอง กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอาศัยอยู่กับบิดามารดาของตนเองไม่ได้อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นเลย และอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครตั้งแต่เกิดทั้งหมดเช่นกัน บิดาของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด รับราชการ ร้อยละ 8.33 ค้าขาย ร้อยละ 30.56 รับจ้าง ร้อยละ 47.22 ทำสวน ร้อยละ 5.56 และไม่แน่นอน 8.33 มารดาของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด รับราชการ ร้อยละ 16.67 ค้าขาย ร้อยละ 13.33 รับจ้าง ร้อยละ 66.67 และไม่แน่นอน ร้อยละ 3.33 มารดาของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด ค้าขาย ร้อยละ 46.67 รับจ้าง ร้อยละ 40.00 และทำงานบ้าน ร้อยละ 13.33 บิดาของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด ค้าขาย ร้อยละ 40.00 รับจ้าง ร้อยละ 56.67 และไม่แน่นอน ร้อยละ 3.33 มารดาของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด ค้าขาย ร้อยละ 30.00 รับจ้าง ร้อยละ 20.00 ทำงานบ้าน ร้อยละ 50.00 บิดาของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด ค้าขาย ร้อยละ 44.75 รับจ้าง ร้อยละ 44.75 ไม่แน่นอน ร้อยละ 10.50 มารดาของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด ค้าขาย ร้อยละ 42.10 รับจ้าง ร้อยละ 21.05 ทำงานบ้าน ร้อยละ 36.85

ถึงรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงอาชีพของบิดา มารดา ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

อาชีพ กลุ่ม		รับราชการ	ค้าขาย	รับจ้าง	ทำสวน	อื่นๆ
นักเรียนที่อาศัย ในแหล่งไม่แออัด	บิดา นักเรียนชาย	—	40.00	56.67	—	3.33
	มารดา นักเรียนชาย	—	30.00	20.00	—	50.00
	บิดา นักเรียนหญิง	—	44.75	44.75	—	10.50
	มารดา นักเรียนหญิง	—	42.10	21.05	—	36.85
นักเรียนที่อาศัย ในแหล่งแออัด	บิดา นักเรียนชาย	8.33	30.56	47.22	5.56	8.33
	มารดา นักเรียนชาย	—	36.11	41.67	—	22.22
	บิดา นักเรียนหญิง	16.67	13.33	66.67	—	3.33
	มารดา นักเรียนหญิง	—	46.67	40.00	—	13.33

4. รายได้ของบิดามารดาของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดและนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด ดังรายละเอียดในการวาง 4

ตาราง 4 แสดงรายได้ของครอบครัว

รายได้ กลุ่ม		ระหว่าง 500 ถึง 1000 บาท	ระหว่าง 1000 ถึง 1500 บาท	ระหว่าง 1500 ถึง 2000 บาท	มากกว่า 2000 บาท
นักเรียนที่อาศัย ในแหล่งแออัด	ชาย	58.33 %	13.89 %	16.67 %	11.11 %
	หญิง	56.67 %	20.00 %	13.33 %	10.00 %
นักเรียนที่อาศัย ในแหล่งไม่แออัด	ชาย	36.67 %	36.67 %	10.00 %	16.66 %
	หญิง	36.84 %	31.58 %	13.16 %	18.42 %

จากตารางแสดงให้เห็นว่า บิดามารดาของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดมีรายได้น้อยกว่าบิดามารดาของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือวัดความเกรงใจ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามของ ประสิทธิ์ บัวคือ (2514 : 128 - 130) มีจำนวน 45 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ตอน ตามบทบาทหรือฐานะของบุคคล ใ้ทดสอบลักษณะความเกรงใจ 5 ประการคือ คุณลักษณะทางค่านิยม คุณลักษณะทางอารมณ์ (โดยเฉพาะกลัวหรือไม่กลัว) คุณลักษณะทางบุคคลสัมพันธ์ คุณลักษณะทางคุณภาพแห่งตนและผู้อื่น และคุณลักษณะทางบทบาทสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แล้ววิเคราะห์ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่มีความเกรงใจสูงและต่ำ ก็คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพไว้ศึกษาในครั้งนี้ 42 ข้อ

1.1 ลักษณะแบบสอบถาม เป็นข้อความซึ่งแทนพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นในฐานต่าง ๆ คือในฐานที่ท่านเป็นศิษย์กับครูอาจารย์ ในฐานที่ท่านเป็นเพื่อนกับเพื่อนที่สนิทสนม ในฐานที่ท่านเป็นบุตรกับบิดามารดา ในฐานที่ท่านมีความสัมพันธ์กับญาติสนิทสนม และในฐานที่ท่านเป็นรุ่นพี่กับเด็กหรือน้อง ข้อความนี้ถามเกี่ยวกับความรู้สึกและความนึกเห็นในการปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตามบทบาทและสถานการณ์ที่อาจพบได้ในชีวิตประจำวัน ยกตัวอย่าง เช่น

ก. ในฐานที่ท่านเป็นศิษย์กับครูอาจารย์

— ขอยืมเงินหรือสิ่งของ

ฯลฯ

ข. ในฐานที่ท่านเป็นเพื่อนกับเพื่อนที่สนิทสนม

— ขอของกินเมื่อเพื่อนยืมของ ๆ เราไปนาน

ฯลฯ

ค. ในฐานที่ท่านเป็นบุตรกับบิดามารดา

— ขออนุญาตไปเที่ยวและค้างบ้านเพื่อน

ฯลฯ

ง. ในฐานที่ท่านมีความสัมพันธ์กับญาติสนิทสนม

— ขอความช่วยเหลือ

ฯลฯ

จ. ในฐานที่ท่านเป็นรุ่นพี่กับเด็กหรือน้อง

— รับผิดชอบหน้าที่แทนคนอื่น

ฯลฯ

1.2 การออกแบบสอบถาม ในขั้นตอนถามข้อความในแบบสอบถามที่จะขอ แล้วพิจารณาว่าคนมีความรู้สึกและมีความนึกเห็นในการปฏิบัติในเรื่องใดอย่างไร ตามบทบาทและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน แล้วทำเครื่องหมายวงกลมรอบตัวเลขในมาตราส่วนในกระดานคำตอบ ซึ่งใช้แบบ Role Differential Scale โดยไม่มีคำว่าเกรงใจรวมอยู่ด้วย เช่น

ก. ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์กับครูอาจารย์

(0) กระทำ

3	2	1	0	-1	-2	-3
---	---	---	---	----	----	----

 ไม่กระทำ

(00) กระทำ

3	2	1	0	-1	-2	-3
---	---	---	---	----	----	----

 ไม่กระทำ

1.3 การตรวจให้คะแนน เป็นการให้คะแนนแบบ Role Differential Scale, สำหรับขอความถี่ของการตอบรับแสดงถึงความไม่เกรงใจ ถ้าผู้ใดทำเครื่องหมาย วงกลมรอบเลข 3 ให้ 1 คะแนน วงกลมรอบเลข 2 ให้คะแนน 2 คะแนน วงกลมรอบเลข 1, 0, -1, -2, และ -3 ให้ 3, 4, 5, 6 และ 7 คะแนน ตามลำดับ แต่ถาขอความถี่ของการตอบรับแสดงถึงความเกรงใจ ให้คะแนนตรงข้ามกับที่กล่าวมาแล้ว ก็คือ ผู้ใดทำเครื่องหมายวงกลมรอบเลข 3 ให้ 7 คะแนน วงกลมรอบเลข 2 ให้ 6 คะแนน วงกลมรอบเลข 1, 0, -1, -2 และ -3 ให้ 5, 4, 3, 2 และ 1 คะแนน ตามลำดับ ฉะนั้นใครให้คะแนนมากแสดงว่ามีความเกรงใจมาก ใครให้คะแนนน้อยหมายถึง มีความเกรงใจน้อย

1.4 คุณสมบัติของแบบสอบถาม แบบสอบถามนี้ ประสิทธิภาพ บัณฑิต

(2514 : 39 - 40) ได้ทดสอบหาความเชื่อมั่นโดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split half) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งหมด 0.7842 (N=416) แต่ในการศึกษาครั้งนี้ได้นำแบบสอบถามนี้ไปทดลองใช้ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนราชวินิต กุสิต กรุงเทพมหานคร แล้ววิเคราะห์ ทดสอบความแตกต่างของคะแนนของกลุ่มที่มีความเกรงใจสูงและเกรงใจต่ำ ก็ได้เลือกแบบ สอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกไว้ศึกษาในครั้งนี้ 42 ข้อ แล้วหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 42 ข้อ นี้ โดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split half) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งหมด 0.8864 (N=120) สำหรับค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง ประสิทธิภาพ บัณฑิต ได้หาความสัมพันธ์ระหว่าง การตอบแบบ Role Differential Scale กับแบบสอบถามวัดไมตรีสัมพันธ์ - สัมพันธ สัมพันธ์ (มีความเชื่อมั่น 0.8745) ได้ค่าประสิทธิสัมพันธ์ 0.7165

2. แบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามของ สัจจันต์ ปริษามารถ (2515 : 113) ซึ่งมีจำนวน 27 ข้อ โดยไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แล้ววิเคราะห์ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

ที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงและลักษณะความเป็นผู้นำต่ำ คัดเลือกข้อสอบที่มีลักษณะที่ไวต่อการ
ในครั้งที่ 24 ข้อ

2.1 ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นข้อความจำนวน 24 ข้อ ซึ่งถามเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือสิ่งที่เคยปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำ เป็นข้อความที่ถามเกี่ยวกับสิ่งที่เคยปฏิบัติเอง หรือเป็นข้อความที่ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีต่อผู้อื่น ลักษณะของข้อความมีทั้งทางค่านิยมและนิเสธ ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน

ตัวอย่าง (0) เพื่อนมักชวนทานทำงานในกลุ่ม

(00) เมื่อทานนัดหมายกับเพื่อน ทานได้มีคนมาคอยรับเพียงใจ

2.2 การตอบแบบสอบถาม ในหัตถ์ถามข้อความในแบบสอบถามที่แต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าตนมีความคิดเห็นหรือเคยปฏิบัติในเรื่องนั้นมากน้อยเพียงใด จึงไปวงกลมรอบเลขในกระดาษคำตอบตามมาตราที่กำหนดให้ไว้แบบ Role Differential Scale เช่น

ข้อยที่เลือก

3	2	1	0	-1	-2	-3
---	---	---	---	----	----	----

 ไม่เคยเลย

2.3 การตรวจให้คะแนน ในแบบสอบถามทั้ง 24 ข้อนี้ จะมีข้อความทางค่านิยม และข้อความทางค่านิเสธ ฉะนั้นการตรวจให้คะแนนจึงเป็นสองแบบคือ

ในข้อความทางค่านิยม ให้ 7 คะแนน สำหรับผู้เลือกวงกลมรอบเลข 3 และให้ 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 คะแนน สำหรับผู้เลือกวงกลมรอบเลข 2, 1, 0, -1, -2 และ -3 ตามลำดับ

ในข้อความทางค่านิเสธ ให้ 1 คะแนน สำหรับผู้เลือกวงกลมรอบเลข 3 และให้ 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 คะแนนสำหรับผู้เลือกวงกลมรอบเลข 2, 1, 0, -1, -2 และ -3 ตามลำดับ

เมื่อตรวจให้คะแนนเรียบร้อยแล้วก็รวบรวมคะแนนของแต่ละคน จากตอบคนใดคะแนนมากก็แสดงว่ามีลักษณะความเป็นผู้นำมาก จากตอบคนใดคะแนนน้อยก็แสดงว่ามีลักษณะความเป็นผู้นำน้อย

2.4 คุณสมบัติของแบบสอบถาม แบบสอบถามนี้ สัจจันต์ ปรีชาमारอด (2515 : 46 - 47) ได้ทดลองสอบหาความเชื่อมั่นโดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split half) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.936 ($N=100$) แต่ในการศึกษาครั้งนี้ได้นำแบบสอบถามนี้ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถม

ปีที่ 7 โรงเรียนราชวินิต คุสิต กรุงเทพมหานคร แล้ววิเคราะห์ทดสอบความแตกต่างของคะแนนกลุ่มที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูง และกลุ่มที่มีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำ เลือกแบบสอบถามที่มีคุณภาพค่าไวส์ศึกษาครั้งนี้ 24 ข้อ แล้วหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 24 ข้อนี้โดยวิธีแบ่งครึ่ง (split half) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.8473 (N=120) สำหรับค่าความเที่ยงตรงโครงสร้าง สัจนิต ปริชามารถ ได้หาความสัมพันธ์กับแบบสอบถามคนตามอัธยาศัย ได้ค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.6431 (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

สำหรับวิธี Known Group Technique รุมพล พงษ์ทวีสิน (2515 : 119)

ให้นำแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ ไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำและตาม ตามปรากฏว่าผู้นำทั้งหมด ผู้นำชาย ผู้นำหญิง มีลักษณะความเป็นผู้นำมากกว่าตามทั้งหมด ตามชาย ตามหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงพอเชื่อได้ว่าแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ มีความเที่ยงตรงตามโครงสร้างพอสมควร

๔. แบบสอบถามการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม ฌวิชัย ไคสรังแบบสอบถามการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม โดยดำเนินการเป็นชั้น ๆ ดังนี้ คือ

ก. ศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม ซึ่งรายละเอียดต่าง ๆ ปรากฏในบทที่ 1

ข. ใช้วิธีสำรวจ โดยให้นักเรียนชั้น ป.7 ร.ร.มานิตานุเคราะห์ อ.เมือง

จ. สรุปรายชื่อนี้ ป.7 ร.ร.ราชวินิต อ.คุสิต กรุงเทพมหานคร เขียนถึงประสบการณ์ในการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มว่ามีอะไรบ้าง และให้สถิติปริญญาโทสาขาจิตวิทยาสังคม และสาขาการวัดและการศึกษา ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2517 เขียนว่าพฤติกรรมบางอย่างที่ถือว่าเป็นการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม

ค. นำความที่ได้จากข้อ ก. และ ข้อ ข. มาสร้างเป็นแบบสอบถามได้จำนวน 80 ข้อ แต่เมื่อฌวิชัยไคสรังไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้น ป.7 แล้วนำมาวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ และคัดเลือกข้อที่มีคุณภาพสูงไว้ศึกษาในครั้งนี้อีกจำนวน 30 ข้อ

3.1 ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น 23 สถานการณ์ มีคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์นั้น ๆ 30 ข้อ ในแต่ละข้อมถามว่าเห็นด้วยกับพฤติกรรมของ

ตัวละครในสถานการณ์หรือไม่ และถามว่าถูกต้อง เป็นตัวละครในสถานการณ์นั้นจะแสดง
พฤติกรรมเช่นเดียวกับตัวละครหรือไม่ ถ้าถามมีทั้งด้านนิเสธและนิมาน

ตัวอย่าง ทางโรงเรียนได้ให้ครูและนักเรียนช่วยกันทำพวงมาลาเพื่อนำไปถวาย
บังคมพระบรมรูปทรงมาในวันปิยมหาราช และให้นักเรียนชอมถวายบังคมในจดหมายวันที่
22 ตุลาคม ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ถ้า

- (0) ก. ชีระหมีกลับมาขณะที่เพื่อนชอมถวายบังคม เพราะเขาทำไปแล้ว
ข. ถ้าท่านเป็นชีระ ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

3.2 การออกแบบสอบถาม ใหญ่ครอบคลุมสถานการณ์และถามคำถามในแบบ
สอบถามที่ละเอียด แล้วพิจารณาว่าท่านเห็นด้วยกับพฤติกรรมของตัวละครในสถานการณ์นั้นมากน้อย
เพียงใด และถามตอบเป็นตัวละครในสถานการณ์นั้นจะแสดงพฤติกรรมเช่นเดียวกับตัวละคร
ในสถานการณ์มากน้อยเพียงใด จึงไปวงกลมรอบเลขในกระดานคำตอบตามมาตราที่กำหนดให้
โดยถือเกณฑ์พิจารณาตอบ ดังนี้

เห็นด้วย

2	1	0	-1	-2
---	---	---	----	----

 ไม่เห็นด้วย

ทำ

2	1	0	-1	-2
---	---	---	----	----

 ไม่กระทำ

วงกลมรอบเลข 2 ถ้าท่านเห็นด้วยอย่างยิ่ง และจะทำเช่นนั้นแน่ ๆ

วงกลมรอบเลข 1 ถ้าท่านเห็นด้วย และจะทำเช่นนั้น

วงกลมรอบเลข 0 ถ้าท่านไม่แน่ใจ

วงกลมรอบเลข -1 ถ้าท่านไม่เห็นด้วย และจะไม่ทำเช่นนั้น

วงกลมรอบเลข -2 ถ้าท่านไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และจะไม่ทำเช่นนั้นแน่ ๆ

3.3 การตรวจให้คะแนน ในแบบสอบถามทั้ง 30 ข้อ นี้ จะมีข้อความถาม
นิมานและข้อความถามนิเสธ ฉะนั้นการตรวจให้คะแนนจึงเป็น 2 แบบ คือ

ในข้อทางกานนิมาน ให้ 5 คะแนน สำหรับผู้เลือกวงกลมรอบเลข 2 และ ให้
4 , 3 , 2 และ 1 คะแนน สำหรับผู้เลือกวงกลมรอบเลข 1 , 0 , -1 และ -2 ตาม
ลำดับ

ในข้อทางกานนิเสธ ให้ 1 คะแนน สำหรับผู้เลือกวงกลมรอบเลข 2 และ ให้
2 , 3 , 4 และ 5 คะแนน สำหรับผู้เลือกวงกลมรอบเลข 1 , 0 , -1 และ -2ตามลำดับ

เมื่อตรวจวิเคราะห์คะแนนเรียนรอยแล้ว ก็รวมคะแนนของผู้ตอบแต่ละคน ตามข้อบกพร่อง
 ใ้คะแนนมากก็แสดงว่าให้ความร่วมมือออกสูงมาก ตามข้อบกพร่องใ้คะแนนน้อยก็แสดงว่าให้
 ความร่วมมือน้อย

3.4 การทดลองสอน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 80 ข้อ ไปทดลอง
 สอบกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2517 โรงเรียนราชวินิต
 กุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 120 คน

ก. วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ตรวจวิเคราะห์ตามเกณฑ์คังกล่าวแล้ว
 แบ่งนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม คือกลุ่มที่มีการให้ความร่วมมือออกสูงมาก และกลุ่มที่มีการ
 ให้ความร่วมมือออกน้อย คัดเลือกกลุ่มละ 25 เปอร์เซนต์ วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกแ
 ละหาค่า t -test แล้วเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่า t สูง ๆ ไว้จำนวน 30 ข้อ
 (ดูตาราง 17 ภาคผนวก)

ข. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม หลังจากเลือกข้อที่มีคุณภาพสูงได้แล้ว
 ผู้วิจัยได้ตรวจวิเคราะห์เฉพาะข้อเหล่านี้อีกครั้งหนึ่ง แล้วหาความเชื่อมั่นโดยวิธีแบ่งครึ่ง
 (Split half) (Garrett, 1966 : 399) ได้ค่าความเชื่อมั่นครึ่งฉบับเฉพาะข้อ ก.
 เท่ากับ 0.762 และหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.887 ($N=120$) และหาความเชื่อมั่น
 ครึ่งฉบับเฉพาะ ข้อ ข. เท่ากับ 0.820 ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.908 ($N=120$)

ค. ความเที่ยงตรงโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ใช้วิธี known group technique
 โดยให้คณะครูที่สอนชั้น ป.7 ที่ทดลองสอน และนักเรียนชั้น ป.7 ที่ทดลองสอน
 กำหนดว่านักเรียนคนใดในชั้นที่ทดลองสอนที่ให้ความร่วมมือมาก และที่ให้ความร่วมมือน้อย
 แล้วผู้วิจัยก็เลือกข้อที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะครูและนักเรียน ที่มีความรู้สึกทั้งในคาน
 ใ้ความร่วมมือมากและใ้ความร่วมมือน้อย แล้วเอาคะแนนที่กลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มนี้ไปจาก
 แบบทดสอบ มาทดสอบทางสถิติปรากฏว่ากลุ่มที่ใ้รับ เลือกว่าใ้รับความร่วมมือออกสูงมาก
 ใ้คะแนนจากแบบทดสอบมากกว่ากลุ่มที่ใ้รับ เลือกว่าใ้รับความร่วมมือออกน้อย อย่างนี้
 สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงพอเชื่อได้ว่าแบบสอบถามการใ้ความร่วมมือออกมีความ
 เที่ยงตรงตามโครงสร้างพอสมควร (Adam, 1964 : 129)

4. แบบสอบถามภูมิหลังของนักเรียน แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาภูมิหลังของนักเรียนที่ใช่ เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ แบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความที่ตนต้องการตอบ แบบสอบถามนี้ต้องการทราบรายละเอียดของนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้

- 4.1 อายุของนักเรียน
- 4.2 ที่อยู่ปัจจุบันของนักเรียน
- 4.3 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครของนักเรียน
- 4.4 วิธีไปโรงเรียนของนักเรียน
- 4.5 อาชีพของบิดามารดา และผู้ปกครองของนักเรียน
- 4.6 รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

การใช้แบบสอบถามภูมิหลังของนักเรียน เนื่องจากผู้วิจัยมีความมุ่งหมายจะศึกษา เปรียบเทียบตามบุคลิกภาพของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด และที่อาศัยในแหล่งไมแออัดเป็นประการสำคัญ ดังนั้น จึงมีใ้แบบสอบถามนี้มาวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐานใช่ เพียงเพื่อศึกษาภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่ใช่ในการศึกษาเป็นการประกอบการวิจัยครั้งนี้ เท่านั้น

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. เลือกโรงเรียนที่จะศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังกล่าวแล้ว
2. กำหนดวันทดสอบและดำเนินการสอบวัดคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ศึกษาในครั้งนี้

โดยดำเนินการทดสอบตามลำดับขั้นคือ

- 2.1 ให้อ่านแบบสอบถามภูมิหลังนักเรียน ใช้เวลา 10 นาที
- 2.2 ให้อ่านแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ ใช้เวลา 20 นาที
- 2.3 ให้อ่านแบบสอบถามความเกรงใจ ใช้เวลา 40 นาที
- 2.4 ให้อ่านแบบสอบถามการให้ ความร่วมมือต่อกลุ่ม ใช้เวลา 45 นาที

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามทั้ง 4 ฉบับ เพื่อตรวจคะแนนและวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาสถิติพื้นฐาน

- หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
- หาค่าความแปรปรวน (Variance)
- หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่ใช้ในการศึกษารังนี้ หาโดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split half Technique)

3. ใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ระหว่างนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด และนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด

4. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้ Product moment Correlation

การหาสถิติพื้นฐาน

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร (Guilford , 1950 : 44)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทนคะแนนเฉลี่ย

ΣX แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่ม

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (Ferguson , 1966 : 67)

$$S = \sqrt{\frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ΣX^2 แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

ΣX^2 แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทนจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. หาค่าความแปรปรวน (Variance) โดยยกกำลังสองสูตรข้อ 2

$$S^2 = \frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทนความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง

การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

1. หากคำถามจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มโดยใช้ t -test (Edwards , 1968 : 104)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \quad \bar{X}_H - \bar{X}_L$$

เมื่อ t แทนค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

n_1, n_2 แทนจำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทนค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split half) ข้อ - ข้อ ใช้สูตร (Garrett , 1966 : 143)

$$r_{\frac{1}{2}} = \frac{N \Sigma XY - \Sigma X \Sigma Y}{\sqrt{[N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2][N \Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2]}}$$

เมื่อ $r_{\frac{1}{2}}$ แทนความเชื่อมั่นของแบบสอบถามครึ่งฉบับ

$\Sigma X \Sigma Y$ แทนผลรวมของคะแนนข้อและข้อคตามลำดับ

$\Sigma X^2 \Sigma Y^2$ แทนผลรวมกำลังสองของคะแนนข้อและข้อคตามลำดับ

$\Sigma X Y$ แทนผลรวมของผลคูณของคะแนนข้อและข้อค

N แทนจำนวนคนในกลุ่ม

เมื่อใดก็ตามเชื่อมั่นของแบบทดสอบครั้งหนึ่งแล้ว นำมาขยายให้เป็นความ
เชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งหมด ไรสเกอร์ (Garrett, 1966: 339)

$$r_{II} = \frac{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}{1 + \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}$$

เมื่อ r_{II} แทนความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งหมด

r_{II} แทนความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครั้งหนึ่ง

ใช้ t-test (Edwards, 1968: 104) เพื่อทดสอบหาความแตกต่างระหว่างคะแนน
เฉลี่ย (Mean) ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ไรสเกอร์

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทนค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทนจำนวนคนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

s_1^2, s_2^2 แทนค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ไรสเกอร์ (Garrett, 1966: 143)

$$r = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r แทนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\sum XY$ แทนผลรวมของผลคูณของคะแนน กับ

$\sum X, \sum Y$ แทนผลรวมทั้งหมดของคะแนน กับ คะแนน ตามลำดับ

$\sum X^2, \sum Y^2$ แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทนจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมมา พร้อมทั้งแปลความหมายประกอบ โดยแยกกล่าวเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดและนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแออัด โดยพิจารณาตาม

1.1 ถิ่นที่อยู่ของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 เพศ

ตอนที่ 2 การศึกษาเปรียบเทียบเรื่องความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดและนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแออัด โดยพิจารณาตาม

2.1 ถิ่นที่อยู่ของกลุ่มตัวอย่าง

2.2 เพศ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

r แทนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\bar{X}$ แทนค่าเฉลี่ยของคะแนน

$S_{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}$ แทน Standard error of difference between means

t แทนค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution

N แทนจำนวนคนในกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์และการแปลความหมาย

1. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแออัด

ตาราง 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแออัด

นักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแออัด (N = 68)		ค่า r
1.1	ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.0702
1.2	ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม	0.1576
1.3	ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม	0.2740 *

* $p < .05$

ตามผลในตาราง 5 กลุ่มนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแออัดมี

1.1 ความเกรงใจไม่สัมพันธ์แบบเส้นตรงกับลักษณะความเป็นผู้นำ

1.2 ความเกรงใจไม่สัมพันธ์แบบเส้นตรงกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม

1.3 ลักษณะความเป็นผู้นำสัมพันธ์แบบเส้นตรง เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .2740, p < .05$) แสดงว่าเด็กมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงก็จะมี การให้ความร่วมมือของกลุ่มมากตามไปควบ และถ้าเด็กมีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำก็จะมี การให้ความร่วมมือตามไปควบ

ผลการวิเคราะห์ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน 1.1 และ 1.2 แต่เป็นไปตามสมมติฐาน 1.3

2. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด

ตาราง 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด

นักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด (N = 66)		ค่า r
2.1	ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.4222 **
2.2	ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม	0.3533 **
2.3	ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม	0.5098 **

**
p < .01

ตามผลในตาราง 6 กลุ่มนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดมี

2.1 ความเกรงใจสัมพันธ์แบบ สันตรง เชิงนิมิตกับ ลักษณะความเป็นผู้นำอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.4222, p < .01$) แสดงว่าเด็กที่มีความเกรงใจสูงจะมีลักษณะความเป็นผู้นำสูง และเด็กที่มีความเกรงใจต่ำก็จะมีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำด้วย

2.2 ความเกรงใจสัมพันธ์แบบ สันตรง เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .3533, p < .01$) แสดงว่าเด็กที่มีความเกรงใจสูงก็จะมี การให้ความร่วมมือกลุ่มมาก และเด็กที่มีความเกรงใจต่ำก็จะมี การให้ความร่วมมือ กลุ่มน้อยด้วย

2.3 ลักษณะความเป็นผู้นำสัมพันธ์แบบ สันตรง เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือ กลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.5098, p < .01$) แสดงว่าเด็กที่มีลักษณะความเป็น ผู้นำสูงก็จะมี การให้ความร่วมมือกลุ่มมาก และเด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำก็จะมี การ ให้ความร่วมมือกลุ่มน้อยด้วย

ผลการวิเคราะห์นี้เป็นไปตามสมมุติฐาน 2.1, 2.2 และ 2.3

3. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ๊ด

ตาราง 7. แสดงการหาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ๊ด

นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ๊ด (N = 30)		ค่า r
3.1	ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.0103
3.2	ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม	0.0852
3.3	ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม	0.0961

ตามผลในตาราง 7 นักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแอ๊ดมี

3.1 ความเกรงใจไม่สัมพันธ์แบบ เส้นตรงกับลักษณะความเป็นผู้นำ

3.2 ความเกรงใจไม่สัมพันธ์แบบ เส้นตรงกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม

3.3 ลักษณะความเป็นผู้นำไม่สัมพันธ์แบบ เส้นตรงกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน 3.1, 3.2 และ 3.3

4. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอ๊ด

ตาราง 8. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือของกลุ่ม ของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอ๊ด

นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอ๊ด (N = 38)		ค่า r
4.1	ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.2418 *
4.2	ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม	0.1993
4.3	ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำกับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม	0.4152 **

* p < 0.05 ** p < 0.01

ตามผลในตาราง 8 นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัดมี

4.1 ความเกรงใจสัมพันธ์แบบ เส้นตรง เชิงนิมิตกับ ลักษณะความเป็นผู้นำอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.2418$, $p < .05$) แสดงว่าเด็กที่มีความเกรงใจสูงก็จะมีลักษณะ ความเป็นผู้นำสูง และถ้าเด็กมีความเกรงใจต่ำก็จะมีความเป็นผู้นำต่ำด้วย

4.2 ความเกรงใจไม่สัมพันธ์แบบ เส้นตรงกับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม

4.3 ลักษณะความเป็นผู้นำสัมพันธ์แบบ เส้นตรง เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือ ต่อกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.4152$, $p < .01$) แสดงว่าเด็กมีลักษณะความเป็น ผู้นำสูงจะมีการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มมาก และถ้าเด็กมีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำก็มีการให้ ความร่วมมือต่อกลุ่มน้อยด้วย

ผลการวิเคราะห์นี้เป็นไปตามสมมติฐาน 4.1 และ 4.3 แต่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

4.2

5. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และ การให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม ของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด

ตาราง 9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และ การให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม ของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด

นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด ($N = 36$)	ค่า r
5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.4322 **
5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม	-0.0676
5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำกับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม	0.1611

**

$p < .01$

ตามผลในตาราง 9 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัดมี

5.1 ความเกรงใจสัมพันธ์แบบ สันตรง เชิงนิมิตกับลักษณะความเป็นผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.4322$, $p < .01$) แสดงว่าเด็กที่มีความเกรงใจสูงจะมีลักษณะความเป็นผู้นำสูง และเด็กที่มีความเกรงใจต่ำจะมีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำไปด้วย

5.2 ความเกรงใจไม่สัมพันธ์แบบ สันตรงกับการให้ความร่วมมือกลุ่ม

5.3 ลักษณะความเป็นผู้นำไม่สัมพันธ์แบบ สันตรงกับการให้ความร่วมมือกลุ่ม ผลการวิเคราะห์นี้เป็นไปตามสมมติฐาน 5.1 แต่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน 5.2

และ 5.3

6. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือกลุ่ม ของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด

ตาราง 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือกลุ่ม ของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด

นักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด (N = 36)	ค่า r
6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.4079 **
6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการให้ความร่วมมือกลุ่ม	0.1231
6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำกับการให้ความร่วมมือกลุ่ม	0.2376 *

**

$p < .01$

*

$p < .05$

ตามผลในตาราง 10 นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัดมี

6.1 ความเกรงใจสัมพันธ์แบบ สันตรง เชิงนิมิตกับลักษณะความเป็นผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.4079$, $p < .01$) แสดงว่าเด็กที่มีความเกรงใจสูงจะมีลักษณะความเป็นผู้นำสูง และเด็กที่มีความเกรงใจต่ำจะมีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำไปด้วย

6.2 ความเกรงใจไม่สัมพันธ์แบบ สันตรงกับการให้ความร่วมมือกลุ่ม

6.3 ลักษณะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์แบบ เส้นตรง เชิงนิมิตกับการให้ ความรวมมือตอกดมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.2376$, $p < .05$) แสดงว่าเด็กมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงจะมีการให้ ความรวมมือตอกดมมาก และถ้าเด็กมีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำก็ จะมีการให้ ความรวมมือตอกดมน้อย

ผลการวิเคราะห์นี้เป็นไปตามสมมติฐาน 6.1 และ 6.3 แต่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน 6.2

7. การเปรียบเทียบความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และ การให้ ความรวมมือตอกดม ระหว่างนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดกับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด

ตาราง 11 แสดงการเปรียบเทียบ ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ ความรวมมือตอกดม ระหว่างนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดกับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด

ตัวแปร		N	$\bar{X}$	$s\bar{x}_1 - s\bar{x}_2$	t
7.1 ความเกรงใจ	อาศัยในแหล่งแออัด	66	157.3484	9.1812	0.2183
	อาศัยในแหล่งไม่แออัด	68	159.3529		
7.2 ลักษณะความเป็นผู้นำ	อาศัยในแหล่งแออัด	66	112.7272	3.6364	0.4430
	อาศัยในแหล่งไม่แออัด	68	114.3382		
7.3 การให้ ความรวมมือตอกดม	อาศัยในแหล่งแออัด	66	240.7878	9.5379	0.4431
	อาศัยในแหล่งไม่แออัด	68	245.0147		

ผลในตาราง 11 แสดงว่า

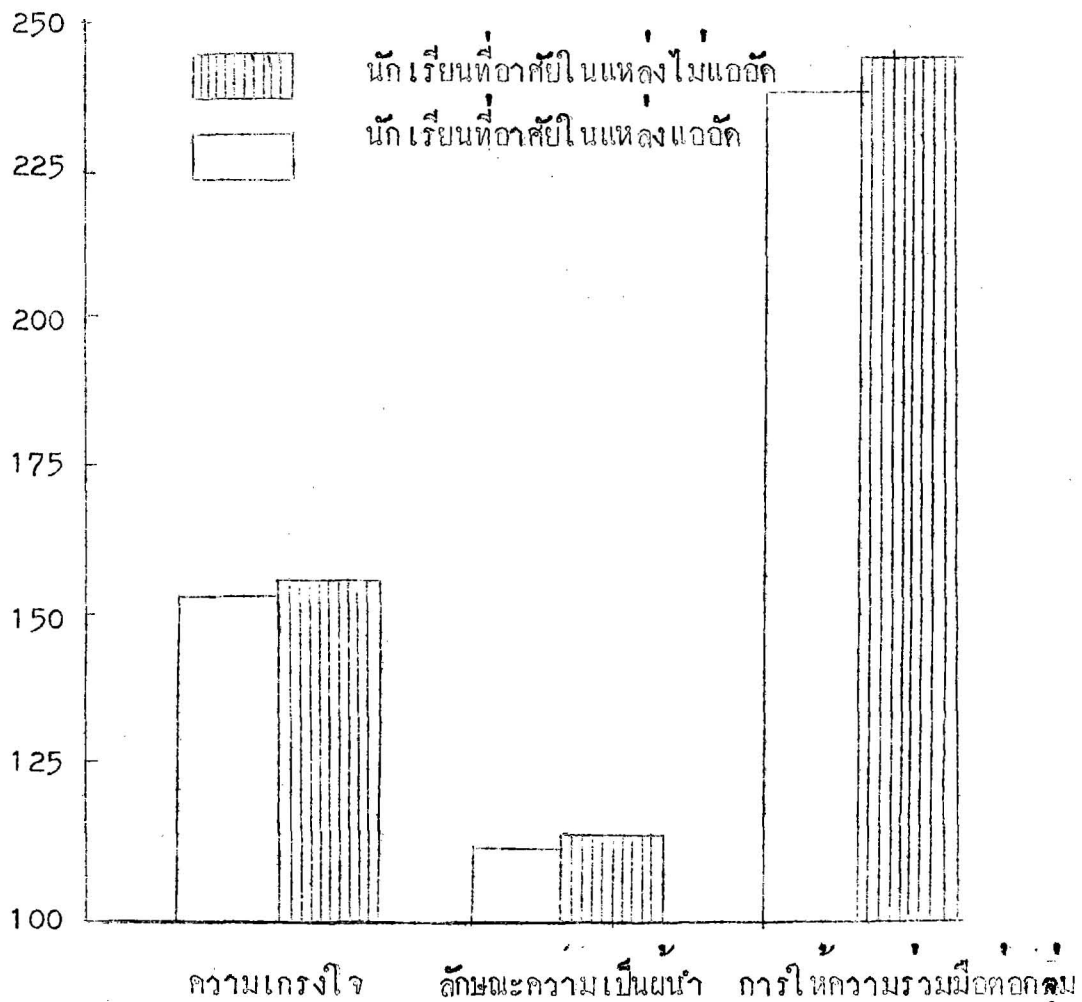
7.1 นักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดทั้งหมด และนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดทั้งหมดมีความเกรงใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7.2 นักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดทั้งหมด และนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดทั้งหมดมีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7.3 นักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดทั้งหมด และนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด
ทั้งหมดมีการให้ความร่วมมือคัดลอกแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์นี้เป็นไปตามสมมุติฐาน 7.1, 7.2 และ 7.3

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของ ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และ
การให้ความร่วมมือคัดลอก ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจ ลักษณะความเป็น
ผู้นำ และการให้ความร่วมมือคัดลอก มาเขียนเป็นแผนภูมิแท่ง ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 คะแนนเฉลี่ย ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือคัดลอก

8. ผลการเปรียบเทียบ ความเกรงใจ ระหว่างนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด กับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแออัด

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบความเกรงใจ ระหว่างนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดกับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแออัด

ความเกรงใจ		N	$\bar{X}$	$s_{x_1} - s_{x_2}$	t
8.1	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด	30	166.1333	14.0018	0.7852
	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแออัด	36	155.1388		
8.2	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแออัด	30	166.1333	19.1148	0.3208
	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด	30	160.0000		
8.3	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแออัด	30	166.1333	11.5701	1.0486
	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแออัด	38	154.0000		
8.4	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด	36	155.1388	25.9727	0.1871
	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด	30	160.0000		
8.5	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด	36	155.1388	15.7212	0.0724
	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแออัด	38	154.0000		
8.6	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแออัด	38	154.0000	21.4621	0.2223
	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด	30	160.0000		

ผลในการวาง 12 แสดงว่า

8.1 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค และนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแอ็ค มีความเกรงใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

8.2 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค และนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแอ็ค มีความเกรงใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

8.3 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค และนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอ็คมีความเกรงใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

8.4 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแอ็คและนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแอ็คมีความเกรงใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

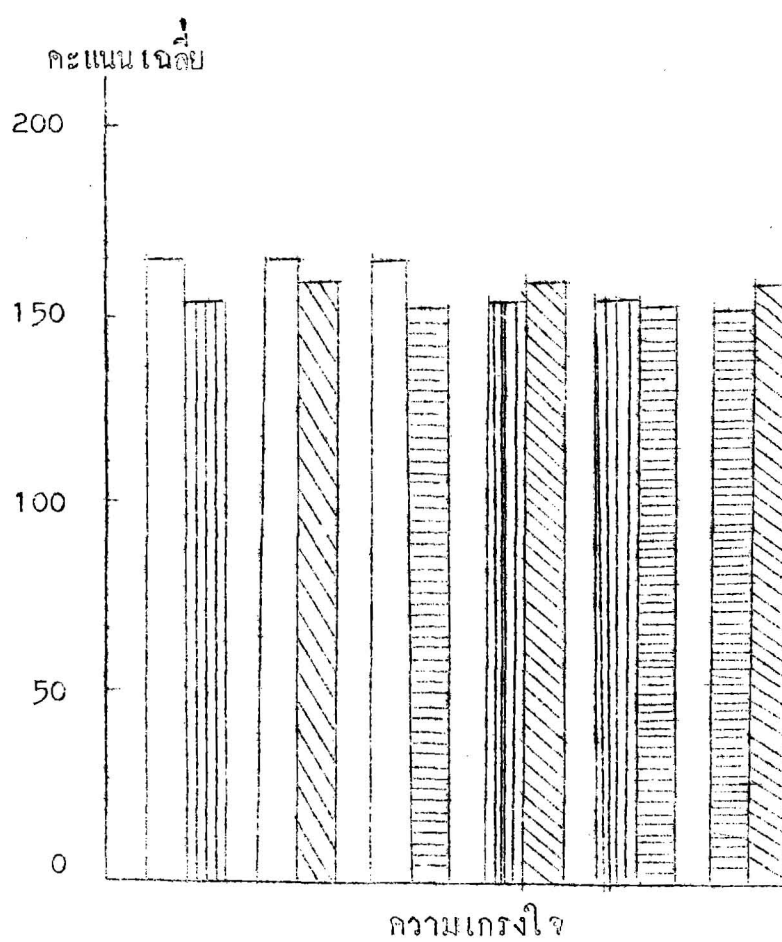
8.5 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแอ็ค และนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค มีความเกรงใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

8.6 นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค และนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแอ็ค มีความเกรงใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์นี้เป็นไปตามสมมติฐาน 8.1 , 8.2 , 8.3 , 8.4 , 8.5

และ 8.6

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของความเกรงใจ ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจ มาเขียนเป็นแผนภูมิแท่ง ดังภาพประกอบที่ 2

- นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด
- นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด
- นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด
- นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด

ภาพประกอบที่ 2 กะแนนเจดีย์ ความเกรงใจ จำแนกตามเพศ

9. ผลการเปรียบเทียบ ลักษณะความเป็นผู้นำ ระหว่างนักเรียนที่อาศัยในแหล่ง
ไม่แออัดกับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบ ลักษณะความเป็นผู้นำ ระหว่างนักเรียนที่
อาศัยในแหล่งแออัดกับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด

	ลักษณะความเป็นผู้นำ	N	$\bar{X}$	$S_{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}$	t
9.1	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด	36	107.8611	6.2570	0.5123
	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด	30	111.0666		
9.2	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด	30	111.0666	7.4315	1.0092
	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด	30	118.5666		
9.3	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด	30	111.0666	5.6474	1.0364
	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด	38	116.9210		
9.4	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด	36	107.8611	8.2834	1.2924
	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด	30	118.5666		
9.5	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด	36	107.8611	6.2948	1.4392
	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด	38	116.9210		
9.6	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด	38	116.9210	7.4763	0.2201
	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด	30	118.5666		

ผลในตาราง 13 แสดงว่า

9.1 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแออัด และนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด มีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

9.2 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแออัด และนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด มีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

9.3 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแออัด และนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแออัด มีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

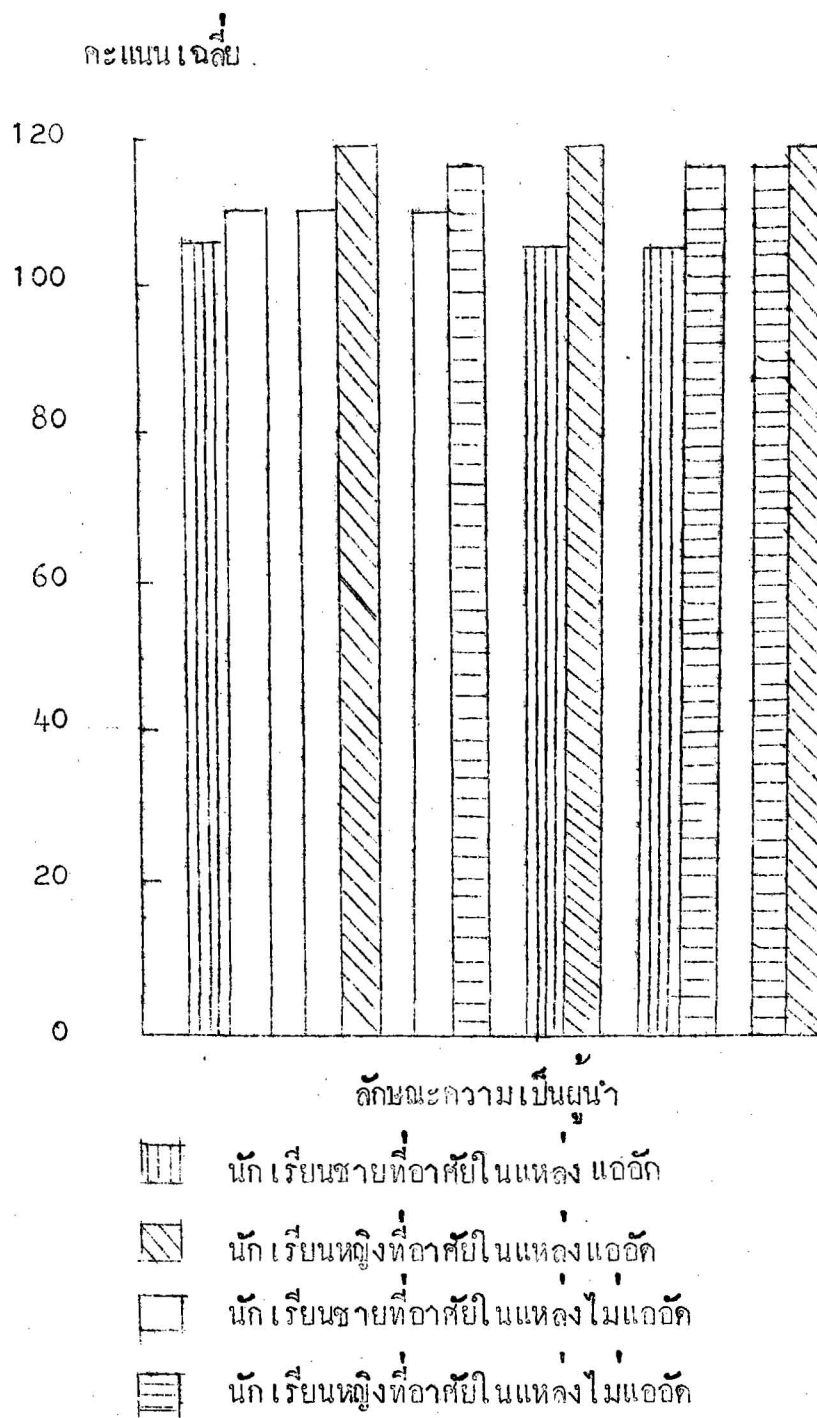
9.4 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด และนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด มีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

9.5 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด และนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด มีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

9.6 นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแออัด และนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด มีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์นี้เป็นไปตามสมมุติฐาน 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5 และ 9.6

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของลักษณะความเป็นผู้นำ ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยของลักษณะความเป็นผู้นำมาเขียนเป็นแผนภูมิแท่ง ดังภาพประกอบที่ 3

ภาพประกอบที่ 3 กะแนนเจดีย์ ลักษณะความเป็นผู้นำ จำแนกตามเพศ

10 ผลการเปรียบเทียบ การให้ความร่วมมือของกลุ่ม ระหว่างนักเรียนที่อาศัย
ในแหล่งไมแอคกับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแอค

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบ การให้ความร่วมมือของกลุ่ม ระหว่าง
นักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแอคกับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแอค

การให้ความร่วมมือของกลุ่ม		N	$\bar{X}$	$S_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	t
10.1	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแอค	36	241.1944	15.5927	0.4984
	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอค	30	248.9666		
10.2	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอค	30	248.9666	15.2845	0.5670
	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแอค	30	240.3000		
10.3	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอค	30	248.9666	18.3168	0.3860
	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอค	38	241.8947		
10.4	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแอค	36	241.1944	17.5442	0.0509
	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแอค	30	240.3000		
10.5	นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแอค	36	241.1944	21.0248	0.0333
	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอค	38	241.8947		
10.6	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอค	38	241.8947	20.6093	0.0773
	นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแอค	30	240.3000		

ผลในตาราง 14 แสดงว่า

10.1 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแออัด และนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด มีการให้ความร่วมมือต่อกันแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

10.2 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแออัด และนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด มีการให้ความร่วมมือต่อกันแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

10.3 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแออัด และนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแออัด มีการให้ความร่วมมือต่อกันแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

10.4 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด และนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด มีการให้ความร่วมมือต่อกันแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

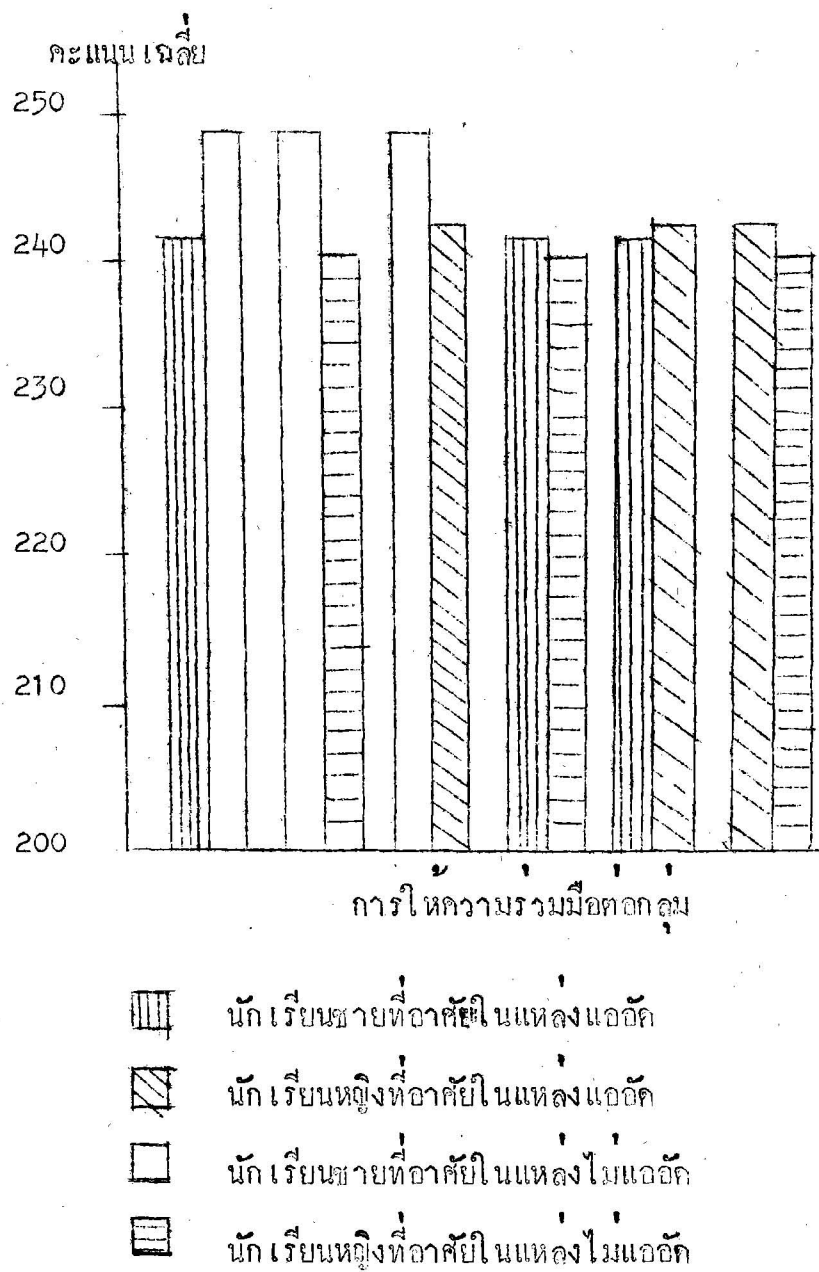
10.5 นักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด และนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแออัด มีการให้ความร่วมมือต่อกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

10.6 นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแออัด และนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด มีการให้ความร่วมมือต่อกันแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์นี้เป็นไปตามสมมุติฐาน 10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5

และ 10.6

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของการให้ความร่วมมือต่อกัน ผู้วิจัยได้ทำคะแนนเฉลี่ย การให้ความร่วมมือต่อกัน มาเขียนเป็นแผนภูมิแท่ง ดังภาพประกอบที่ 4

ภาพประกอบที่ 4 คะแนนเฉลี่ย การให้ความร่วมมือของกลุ่ม จำแนกตามเพศ

สรุป อภิปราย และเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษา

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายจะศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่าง ความเกรงใจ ลักษณะ ความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม ของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด และ นักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างในเรื่อง ความ เกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม ระหว่างนักเรียนที่อาศัย ในแหล่งแออัด กับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๘ ของโรงเรียนเทศบาลกรุงเทพมหานคร 2 โรง ที่ประกอบด้วยนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด ชาย 36 คน หญิง 30 คน และนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด ชาย 30 คน หญิง 38 คน รวมทั้งสิ้น 134 คน

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามความเกรงใจ (ประสิทธิ์ บัวคลี่ นิสิทปริญาโท สาขาวิศวกรรม การศึกษา ปีการศึกษา 2513 เป็นผู้สร้างขึ้น)
2. แบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ (สุจินต์ ปริซามารถ นิสิทปริญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา ปีการศึกษา 2515 เป็นผู้สร้างขึ้น)
3. แบบสอบถามการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม (ผู้วิจัยสร้างเอง)
4. แบบสอบถามภูมิหลังนักเรียน (ผู้วิจัยสร้างเอง)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1 ผลการศึกษาค้นคว้า

1.1 ความเกรงใจของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่อาศัยในแหล่ง ไม่แออัดไม่มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรง กับลักษณะความเป็นผู้นำ

1.2 ความเกรงใจของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด ไม่มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงกับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม

1.3 ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่อาศัยในแหล่ง
ไม่แออัดมีความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 ความเกรงใจของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคืออาศัยในแหล่งแออัด มีความสัมพันธ์กับลักษณะความเป็นผู้นำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

1.5 ความเกรงใจ ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่อาศัยในแอ่งแอ๊ด มีความสัมพันธ์ กับ การให้ความร่วมมือของกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.6 ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่อาศัยในแหล่งแออัด มีความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.7 ความเกรงใจของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค ไม่มีความ
สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นผู้นำ

1.8 ความเกรงใจของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม

1.9 ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ็คคิ ไม่มี
ความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม

1.10 ความเกรงใจของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค มีความสัมพันธ์กับลักษณะความเป็นผู้นำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.11 ความเกรงใจของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม

1.12 ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด มีความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือของกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.13 ความเกรงใจของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด มีความสัมพันธ์
กับลักษณะความเป็นผู้นำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.14 ความเกรงใจของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือต่อกลุม

1.15 ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งแออัด ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือต่อกลม

1.16 ความเกรงใจของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัดมีความสัมพันธ์กับลักษณะความเป็นผู้นำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.17 ความเกรงใจของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัดไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม

1.18 ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัดมีความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่าง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่อาศัยในแหล่งแออัดเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด กลุ่มตัวอย่างชายที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างชายที่อาศัยในแหล่งแออัด กลุ่มตัวอย่างชายที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด กลุ่มตัวอย่างชายที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด กลุ่มตัวอย่างหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างชายที่อาศัยในแหล่งแออัด กลุ่มตัวอย่างหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด มีความแตกต่างกันในเรื่อง ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำและการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

ด้วยเหตุที่การศึกษานี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยไม่ได้เลือกมาโดยสุ่ม ดังนั้น ผลการค้นคว้าจึงอยู่ในวงจำกัด และไม่อาจลงข้อยุติได้ว่า นักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด และนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดในกลุ่มตัวอย่าง จะมีความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม อันถือได้ว่าเป็นตัวแทนของนักเรียนอื่น ๆ ในสองประเภทนี้ ทั้งการศึกษาในเรื่องดังกล่าวยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ศึกษาไว้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มไม่มีใครเคยศึกษาแบบสำรวจเลย และที่ศึกษาโดยการทดลองก็ทำเฉพาะกลุ่มเล็กที่มีสมาชิกไม่เกิน 8 คน จึงไม่สามารถที่จะนำมาช่วยในการอภิปรายผลได้มากนัก

1. ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด และนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด

นักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด มีความเกรงใจสัมพันธ์แบบเส้นตรงเชิงนิมาน

กับลักษณะความเป็นผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.4222$ $p < .01$ ในตาราง 6, $r = 0.2418$ $p < .05$ ในตาราง 8, $r = 0.4322$ $p < .01$ ในตาราง 9 $r = 0.4079$ $p < .01$ ในตาราง 10 ตามลำดับ) ผลการค้นคว้านี้เป็นไปตามสมมุติฐาน 2.1, 4.1, 5.1 และ 6.1 สอดคล้องกับผลการศึกษาของฮาลพินและไวเนอร์ (1957) ที่ว่า คนที่แสดงถึงลักษณะความเป็นผู้นำ "เป็นคนที่มีความเอาใจใส่ระดับถึงผู้อื่น มีความเกรงใจต่อสมาชิกในกลุ่ม ให้ความสำคัญแก่ความเห็นของสมาชิก ความสัมพันธ์ต่อกันสะดวกและรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม" แต่สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค และนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไมแอ็คพบว่าความเกรงใจไม่สัมพันธ์แบบเส้นตรงกับลักษณะความเป็นผู้นำ ($r = 0.0702$, -0.0103 ในตาราง 5 และ 7 ตามลำดับ) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน 1.1 และ 3.1 แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสจันต์ ปริษามารด (2515) ที่ว่าความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ ไม่มีความสัมพันธ์ทั้งแบบเส้นตรงและแบบเส้นโค้ง

จากผลการค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแอ็คและนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแอ็คครั้งนี้ พบว่ามีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงเชิงนิมิตบาง และไม่พบความสัมพันธ์แบบเส้นตรงบาง จึงไม่สามารถลงข้อยุติอันแน่นอนได้ว่า จะเป็นความสัมพันธ์แบบเส้นตรงหรือแบบอื่นกันแน่ หรือว่าไม่สัมพันธ์กันเลย แต่เมื่อพิจารณารวม ๆ แล้วเห็นว่าน่าจะมีแนวโน้มไปในเชิงนิมิตมากกว่าเชิงนิเสธ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแอ็ค และนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไมแอ็ค

ผลวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ความเกรงใจมีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแบบสอบถาม การให้ความร่วมมือต่อกลุ่มไม่ครอบคลุมถึงทุก ๆ ด้าน และแบบสอบถามนั้นเป็นแบบสอบถามถึงการร่วมมือในกลุ่มคนที่ระดับทางสังคมเท่า ๆ กัน ถึงแม้ว่าสังคมไทยจะเนนว่าความเกรงใจเป็นคุณสมบัติของผู้ดี แต่ก็ไม่ได้เน้นถึงว่าคนในระดับเดียวกันในสังคมจะต้องเกรงใจกันมากนัก ฉะนั้นผลการวิจัยครั้งนี้จึงออกมาในรูปที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่มีแนวโน้มว่า ความเกรงใจกับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงเชิงนิมิต ของกลุ่มตัวอย่าง

ที่อาศัยในแหล่งแออัดและที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด กลุ่มตัวอย่างชายหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด และกลุ่มตัวอย่างชายหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัด (ดูตาราง 5, 6, 7, 8, 9 และ 10)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ กับ การให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม ของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด และนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด

นักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดและที่อาศัยในแหล่งแออัด นักเรียนหญิงที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดและที่อาศัยในแหล่งแออัด มีลักษณะความเป็นผู้นำสัมพันธ์ แบบเส้นตรง เชิงนิมาน กับ การให้ความร่วมมือต่อกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.2749p < .05$ ในตาราง 5, $r = .5098 p < .01$ ในตาราง 6, $r = 0.4152 p < .01$ ในตาราง 8, $r = 0.2376 p < .05$ ในตาราง 10 ตามลำดับ) ผลการค้นคว้านี้ เป็นไปตามสมมติฐาน 1.3, 2.3, 4.3 และ 6.3 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสตอกกิลล์ (1969) ที่ว่า คนที่แสดงถึงลักษณะความเป็นผู้นำ "เป็นคนที่ให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม มีความสามารถในการปรับตัว เขาสังคมเก่ง" แต่สำหรับนักเรียนชายที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด และที่อาศัยในแหล่งแออัด มีลักษณะความเป็นผู้นำไม่สัมพันธ์แบบเส้นตรงกับการให้ความร่วมมือต่อกลุ่ม ($r = 0.0916$, 0.1611 ในตาราง 7 และ 9 ตามลำดับ) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน 3.3 และ 5.3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแบบสอบถาม ดังได้อภิปรายมาแล้วในข้อ 2

จากผลการค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำ กับ การให้ความร่วมมือต่อกลุ่มของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดและนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัด ครั้งนี้ พบว่ามีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงเชิงนิมานบ้าง และไม่พบความสัมพันธ์แบบเส้นตรง บ้าง จึงไม่สามารถลงข้อยุติอันแน่นอนได้ว่า จะเป็นความสัมพันธ์แบบเส้นตรงหรือแบบอื่น กันแน่ แต่เมื่อพิจารณาแล้ว เห็นว่าน่าจะมีแนวโน้มไปในเชิงนิมานมากกว่าเชิงนิเสธ

4. การเปรียบเทียบความเกรงใจของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดกับนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในแหล่งไม่แออัดและที่อาศัยในแหล่งแออัด ทั้งนักเรียนชายและหญิง มีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน ผลที่ได้เช่นนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสจันต์ ปรีชามาตร (2515) ที่ว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ที่ประพฤติกดอยตามสังคมหรือขัดแย้งกับสังคม จะมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน และเรื่องที่อาศัย กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในแหล่งแออัดและอาศัยในแหล่งไม่แออัด มีความเกรงใจไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประสิทธิ์ บัวศรี (2514) ที่ว่า นักเรียนไทยใน

ทางจังหวัด และในกรุงเทพมหานคร มีความเกรงใจปาน ๆ กัน ซึ่งวิรัช
 วิเชียรโชติ (2512 : 2 - 3) ได้กล่าวถึงลักษณะสังคมไทย ซึ่งเป็นสังคมแบบไมตรี
 สัมพันธ์ไว้ว่า "การดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทยต้องผูกพันกับคนอื่น ไม่มีอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง เพราะเกรงว่าจะกระทบกระเทือนผู้อื่น ทั้งนี้เพื่อรักษาสัมพันธภาพอันดีระหว่างตนกับผู้อื่นไว้" ลักษณะนิสัยนี้ได้รับการอบรมสั่งสอนปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก และคิดตัวจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่แสดงให้เห็นว่าสังคมไทยทั้งในแหล่งแออัดและในแหล่งไมแออัด ย่อมมีการอบรมสั่งสอนไม่แตกต่างกัน จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิงที่อาศัยในแหล่งแออัดและอาศัยในแหล่งไมแออัดมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

5. การเปรียบเทียบความเป็นผู้นำของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดและอาศัยในแหล่งไมแออัด ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในแหล่งแออัด และอาศัยในแหล่งไมแออัดทั้งนักเรียนชายและหญิง มีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน ผลที่ได้นี้สอดคล้องกับผลการวิจัยส่วนใหญ่ที่ทำในประเทศไทย เช่น จุมพล พูลภัทรชีวิน (2515) สุจินต์ ปริษามารถ (2515) วินิจ เกตุคำ (2515) ทั้งหมดนี้พบว่าเด็กชายและเด็กหญิงในระดับ ม.ศ. 3 มีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน และการศึกษาในระดับประถมศึกษา ก็ได้ผลเช่นเดียวกัน เช่นผลการศึกษาของสิทธิโชค วรานุสันติกุล (2515) ศึกษาพบว่าเด็กชายและเด็กหญิงในระดับประถมศึกษาปีที่ 7 มีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้จึงน่าจะอธิบายได้ว่าเป็นเพราะเด็กไทยส่วนใหญ่มีบุคลิกลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เพราะส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเป็นเด็กหญิงหรือเด็กชายก็มักจะถูกเลี้ยงดูแบบเดียวกัน ถึงแม้ว่าจะมีถิ่นที่อยู่ต่างกัน จึงทำให้มีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน

6. การเปรียบเทียบ การให้ความร่วมมือต่อกลุ่มของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดและอาศัยในแหล่งไมแออัด ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในแหล่งแออัดและอาศัยในแหล่งไมแออัดทั้งนักเรียนชายและหญิง มีการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเนื่องมาจากถิ่นที่อยู่ไม่มีอิทธิพลเหนือลักษณะที่แท้จริงของสังคมไทย ทั้งขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่สังคมไทยโดยทั่วไปได้ยึดถือและปฏิบัติสืบต่อกันมา มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กมาก หรืออาจมองอีกนัยหนึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้เรียนอยู่ในโรงเรียนที่คล้ายกันหลาย ๆ คำน จึงได้รับอิทธิพลเหมือนกัน ทำให้การให้ความร่วมมือต่อกลุ่มของนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัดและอาศัยในแหล่งไมแออัดไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเรื่องนี้ซ้ำอีกโดยการกระทำกับกลุ่มตัวอย่างของมวลประชากรที่แตกต่างกันหลาย ๆ กลุ่ม และควรพิจารณาเพิ่มตัวแปรทางด้าน อาชีพ ผนวกครองระดับอายุ เป็นต้น เข้ามาในการวิจัยต่อ ๆ ไปด้วย เพื่อให้ทราบผลสรุปที่กว้างขวางและรัดกุม และมีความเชื่อมั่นมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการปรับปรุงแบบสอบถามขึ้นใหม่ เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลดียิ่งขึ้น เพราะแบบสอบถามที่ใช้ในครั้งนี้อาจยังไม่ครอบคลุมไปถึงกิจกรรมทุกอย่างที่คนจะให้ความร่วมมือต่อกลุ่มได้ ในตอนแรกที่ทำแบบสอบถามนั้น คิดว่าครอบคลุมไปหมดแล้วแต่พอนำมาวิเคราะห์ทำไมอาจใช้แบบสอบถามทั้งหมดได้ เพราะไม่มีอำนาจจำแนก ทั้งนี้อาจเนื่องจากถ้อยคำในแบบสอบถาม
3. การวิเคราะห์แบบสอบถามความเกรงใจควรจะวิเคราะห์เป็นตอน ๆ เช่นในฐานะที่เป็นศิษย์กับครุอาจารย์ ในฐานะที่เป็นบุตรกับบิดามารดา เป็นต้น

มกราคม ๒๕๖๓

บรรณานุกรม

- ชวนพิศ นวดพริ้ง ลักษณะเศรษฐกิจและสังคมของแหล่งเสื่อมโทรมกับการวางแผนพัฒนา
ปริญญานิพนธ์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 2506, 158 หน้า
- ประภาพิศ ศรีตระกูล การศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบความเกรงใจ
การรักษาน้ำ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างนักเรียนไทยเชื้อสายไทย
กับนักเรียนไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครและจังหวัดในภาคตะวันออก
เจียงเหนือ ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
 2506, 165 หน้า
- ประสิทธิ์ บัวคลี่ การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความเกรงใจและความคิด
สร้างสรรค์ของนักเรียนในต่างจังหวัด นักเรียนในกรุงเทพฯ และนักเรียน
นานาชาติ ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
 2514, 148 หน้า
- ปราชญ์ถาปน กัณหาเนตร ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตนเองระหว่างบุคคล
ความเกรงใจ และการปรับตัว ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2515, 235 หน้า
- วันเพ็ญ อายุกาญ การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออก
ถึงบุคลิกภาพเก็บตัวหรือแสดงตัวกับการยอมรับตนเองและผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนของนักเรียนวัยมัธยมในโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดชลบุรี
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2512,
 163 หน้า
- วินิจ เกตุชา การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับเลี้ยงดูของพ่อแม่
กับความคิดสร้างสรรค์ความเป็นผู้นำ และความวิตกกังวลของนักเรียน
ชั้น ม.ศ.3 ในจังหวัดสุโขทัย ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2515, 106 หน้า

- วิราพร เทพวีระพงศ์ ความเกรงใจกับพฤติกรรมกรรมการแก้ปัญหาในกลุ่ม ปรินิพนธ์
กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515 , 241 หน้า
- สิทธิโชค วรานุสัติกุล การศึกษามโนภาพเกี่ยวกับคน ความแตกต่างระหว่างคน
และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปรินิพนธ์
กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514 , 72 หน้า
- สุจินต์ ปริชามารถ ความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำ
ของนักเรียนที่ประพฤติก่อความและที่รักกับสังคม ปรินิพนธ์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514 , 148 หน้า
- โสภ ฐพิชัยกุล และอรทัย ชื่นมนุญย์ จิตวิทยาสังคม มป.ป. 236. หน้า
- อัน นิมมานเหมินท์ "การปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม" วารสาร เศรษฐศาสตร์
1 : 49 , หางหนสวนจกัคนนทชัย แผนกการพิมพ์ , 2510
- อัน นิมมานเหมินท์ "บริเวณวิบัติหรือเสื่อมโทรม" เอกสารประกอบความ
หมายเลข 24 การประชุมใหญ่สันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย
ร.พ.สวนทองถิ่น พระนคร 2503 , 135 หน้า
- อำพล โองเกลี้ยง ความวิตกกังวล ความสามารถในการอ่าน และลักษณะอื่น
บางประการของบุคคลิกภาพ ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการ
ศึกษา ประสานมิตร 2515 , 246 หน้า

Adam, Geogia Sochs, Measurement and Evaluation in Education,
Psychology and Guidance, Holt, Rinchart and Winston,
New York, 1964, 654 pp.

Barnard, C.I., The Function of the Executive, Cambridge, Mass.,
1930, 480 pp.

Biuentine, V.E., Levitt, C.A., & Willson, K.V., "Collaboration
among six persons in a Prisoner's Dilemma Game,"
Psychological Abstract, 1966, 40, 10.

Cochran, William G., Sampling Technique, Charles E. Tuttle
Company Tokyo, 1970, 330 pp.

Edwards, Allen L., Experimental Design in Psychological Research,
Rinehart & Company, Inc., New York, 1968, 446 pp.

- English, Horance B. and English, Aua Champney, A Comprehensive Dictionary of Psychological and Psychoanalytical Terms, 1 st. ed., Longmans, Green and Co. Ltd., London, 1958, 594 pp.
- Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology and Education, McGraw-Hill Book Co., New York, 1966, 466 pp.
- Flaherty, Rita M., "Personality traits of College leaders," The Journal of Educational Research, 60 : 8 : 377-378. April, 1967.
- Garrett, Henry E., Statistics in Psychology and Education, Vakins, Feffer and Simons Privated Ltd., Bombay, 1966, 491 pp.
- Guilford, J.P., Fundamental Statistics in Psychology and Education, McGraw-Hill Book Co., New York, 1950, 633 pp.
- Marwil, G., Schmitt, D.R., "Cooperation in a three persons Prisoner's Dilemma," The Journal of Personality & Social Psychology, 1972, 21, 376-383.
- Tead, Ordway, The Art of Leadership, McGraw-Hill, New York, 1935, 308 pp.
-

ກາດຟຽວ

ภาคผนวก ก.
(คำอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม)

ตาราง 15 ค่า t ที่ได้จากตารางสอบ ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายสัปดาห์
ระหว่างนักเรียนที่มีความเกรงใจสูงและความเกรงใจต่ำ

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	3.119	15	6.480	29	6.082
2	4.098	16	6.918	30	3.746
3	3.717	17	7.300	31	6.116
4	3.239	18	1.732	32	6.447
5	2.789	19	2.246	33	3.327
6	6.125	20	2.259	34	3.114
7	2.794	21	1.1381	35	5.024
8	3.424	22	4.305	36	3.581
9	6.377	23	4.038	37	3.926
10	4.188	24	3.817	38	4.657
11	2.853	25	3.077	39	9.247
12	3.818	26	9.090	40	3.600
13	5.199	27	5.269	41	6.357
14	3.220	28	1.854	42	4.157

ตาราง 16 ค่า t ที่ได้จากตารางทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายข้อ
ระหว่างนักเรียนที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูง และลักษณะความเป็นผู้นำต่ำ

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	2.624	13	2.100
2	3.045	14	4.365
3	1.747	15	4.190
4	2.910	16	1.864
5	3.392	17	6.515
6	1.880	18	3.933
7	6.006	19	3.363
8	3.854	20	4.645
9	6.120	21	3.261
10	4.221	22	4.188
11	3.180	23	5.711
12	6.016	24	7.707

66

ตาราง 17 ค่า t ที่ได้จากทดสอบ ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายข้อ
ระหว่างนักเรียนที่มีความรวมมือตอกดุนมาก และมีความรวมมือตอกดุนน้อย

ข้อ	ค่า t		ข้อ	ค่า t	
	ก	ข		ก	ข
1	2.826	2.967	16	1.858	1.871
2	2.618	3.466	17	4.836	5.974
3	3.766	3.798	18	3.678	5.692
4	1.979	1.717	19	3.397	5.137
5	2.275	3.355	20	4.585	4.375
6	2.796	3.200	21	5.015	3.832
7	3.089	3.478	22	7.073	4.285
8	3.809	3.478	23	3.200	4.314
9	2.807	3.298	24	3.841	4.525
10	4.072	5.436	25	2.784	5.743
11	2.813	2.111	26	3.233	3.636
12	3.181	3.446	27	2.392	3.497
13	2.291	3.233	28	3.421	5.508
14	4.331	1.800	29	2.776	3.657
15	4.050	4.952	30	4.630	5.555

ภาคผนวก ข.
(เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล)

แบบสอบถามความเกรงใจ

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ถามเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของท่านในการปฏิบัติ
เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตามบทบาทและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจพบได้ในชีวิตประจำวัน

แบบสอบถามนี้มี 42 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 บทบาท คือ ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์
กับครูอาจารย์ ในฐานะที่ท่านเป็นเพื่อนกับเพื่อนที่สนิทสนม ในฐานะที่ท่านเป็นบุตรธิดากับ
มารดา ในฐานะที่ท่านอยู่กับผู้มีคุณที่สนิทสนม และในฐานะที่ท่านเป็นรุ่นพี่กับเด็กรุ่นน้อง
แต่ละบทบาทมีสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ท่านพิจารณาคัดสินใจว่าจะเลือกปฏิบัติอย่างไร เพียงไร

ตัวอย่าง ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์กับครูอาจารย์

(0) อยากนั่งหลังพระเก้าอี้สอน

การตอบ มีกระดาษคำตอบแยกต่างหาก โดยการทำเครื่องหมายวงกลมรอบตัวเลข
ในช่องสเกลที่ต้องการ ในข้อหนึ่ง ๆ มีช่องสเกลให้เลือกตอบ 7 ช่อง ดังนี้

กระทำ

3	2	1	0	-1	-2	-3
---	---	---	---	----	----	----

 ไม่กระทำ

จากข้อ (0) ให้ท่านพิจารณาว่า ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์ ท่านกล้าที่จะนั่งหลัง
ในขณะที่ครูอาจารย์กำลังสอนหรือไม่ เพียงไร ถ้าท่านคิดว่าท่านกล้าที่จะกระทำเช่นนั้นแน่ ๆ
ก็วงกลมเลข 3 หรือถ้าท่านคิดว่าท่านยังมีความเกรงครูอาจารย์อยู่ อาจจะนั่งหลังบ้างก็เมื่อ
ครูอาจารย์เผลอ ก็วงกลมเลข 2 หรือ 1 ตามลำดับความไม่เกรงของท่าน ถ้าท่านมีความ
เกรงครูอาจารย์มากจนคิดว่าไม่กล้ากระทำเช่นนั้นแน่ ๆ ก็วงกลมเลข -3 หรือถ้าท่านมีความ
เห็นว่า ถ้าวางมากแม้จะเกรงครูอาจารย์ท่านก็จะแอบนั่งหลังบ้าง ก็วงกลมเลข -2 หรือ -1
ตามลำดับความเกรงของท่าน ส่วนเลข 0 นั้นแทนความรู้สึกกำลังก้ำกึ่งระหว่างความเกรงและ
ไม่เกรงครูอาจารย์ ที่จะนั่งหลัง

คำตอบของท่านไม่มีผลกระทบกระเทือนถึงคะแนนการสอบในโรงเรียน และจะไม่
นำไปเปิดเผยในที่ใด ๆ เป็นรายบุคคล นอกจากจะแสดงเป็นส่วนรวมเพื่อใช้ในการวิจัยเท่านั้น
จึงขอให้ท่านรู้สึกสบายใจที่จะตอบอย่างเสรีตามความรู้สึก ความคิดเห็นและความต้องการของ
ท่านจริง ๆ ยิ่งท่านตอบตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่านไ้มากเพียงใดยิ่ง เป็นผลดีเพียงนั้น.

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน.

ก. ในฐานะที่ท่านเป็นศิษย์กับ ครูอาจารย์

1. ขอยืมเงินหรือสิ่งของ	6. จะเข้าไปขอความช่วยเหลือขณะครูทำงาน
2. เขาห้องเรียนสายกว่าครูอาจารย์	7. จะเข้าไปขอความช่วยเหลือขณะครูนอนพักผ่อน
3. ถกเถียงไม่เห็นด้วยกับครูอาจารย์	8. แสดงความกึกกั่นหรือโต้แย้งควยเหตุผล
4. เขาพบ เพื่อคัดลอกหรือส่วนตัว	9. เตือนให้ครูทราบว่ามีคนขโมยโรงเรียนแล้ว เมื่อเห็นครูกำลังสอนต่อไป
5. ทำนิกระเบียบห้องเรียน เช่นส่งเสียงดัง	

ข. ในฐานะที่ท่านเป็นเพื่อนกับเพื่อนที่สนิท

10. ขอความช่วยเหลือจากเพื่อน	15. ขอยืมข้าวของเงินทองจากเพื่อน
11. เมื่อท่านผิดกับเพื่อนทางเพศ	16. หยิบของ ๆ เพื่อนไปใช้โดยไม่บอกเขาล่วงหน้า
12. รบกวนขณะที่เพื่อนกำลังนอนหลับ	17. ให้เพื่อนคอยในขณะที่เรากำลังคิดอะไร
13. คอว่าเพื่อนเมื่อเพื่อนผิด	18. แสดงความกึกกั่นหรือโต้แย้ง ในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับเขา
14. ถกเถียงเพื่อนตรง ๆ เมื่อเพื่อนทำผิด	

ค. ในฐานะที่ท่านเป็นบุตร กับบิดามารดา

19. นอนก้นสาย	24. แสดงความกึกกั่นโต้แย้งควยเหตุผล
20. ขอเงินเพิ่มอีกเมื่อเงินไม่พอใช้	25. กลับจากเที่ยวตอนดึก เรียกให้มารดาเปิดประตูรับ
21. ขออนุญาตไปเที่ยวและค้างบ้านเพื่อน	26. กลับบ้านผิดเวลาโดยไม่บอกล่วงหน้า
22. ขอความช่วยเหลือ เช่นให้ยืมเสื้อผ้าให้	27. พาเพื่อนมาสนุกสนานที่บ้าน เช่นมาเลี้ยงอาหาร
23. ขอเงินซื้อเสื้อผ้าสำหรับสวมไปเที่ยว	

ง. ในฐานะตัวทํานกับผู้มีฐานะที่สนิทสนม

28. ปรับทุกข์ควย
29. ขอความช่วยเหลือ
30. ขอให้ช่วยฝากฝังงานเขาทำงานในบริษัทแห่งหนึ่ง
- ~~31.~~ แสดงความโกรธให้เห็นเมื่อท่านไม่พอใจเขา
32. แสดงความกึกเห็นโตแยงควยเหตุผล
- ~~33.~~ ทำงานให้กับเขาแล้วท่านจะขอเงินค่าแรง
- ~~34.~~ เขาชวนท่านให้โดยสารยานพาหนะของเขาไปโรงเรียนเป็นประจำ
- ~~35.~~ เขาทำข่าวของเครื่องใช้ของท่านเสียหายและเขาจะคิดค่าเสียหายเป็นเงินให้
- ~~36.~~ จะบอกให้เขาหนีภัยวิหุของเขาคณะที่ท่านอ่านหนังสือ
- ~~37.~~ ตักเตือนเขาเมื่อเห็นเขาทำควมผิด

จ. ในฐานะตัวทํานเป็นรุ่นพี่กับเด็กรุ่นน้อง

38. ทอวาเมื่อเขาผิดนัก
39. ให้เขาคอยในขณะที่ท่านกำลังติดธุระ
40. รบกวณในขณะที่เขากำลังหลับ
41. ขอของกินเมื่อเขาขอยืมของจากเราไปนาน ๆ
42. หยิบขาวของ ๆ เขาไปใช้โดยไม่บอกเขาลวงหนา

แบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ต้องการทราบ เกี่ยวกับความคิดเห็นและการกระทำบางอย่างของท่าน โดยจะมีข้อความให้ท่านอ่าน จำนวน 24 ข้อ เพื่อพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นหรือเคยปฏิบัติ มากน้อยหรือชอบหรือไม่เพียงใด ดังนั้น จึงไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความคิดเห็นหรือการปฏิบัติไม่เหมือนกัน ขอสำคัญ ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามนี้ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

ตัวอย่าง การถาม-ตอบ

การตอบ จะมีกระดาษสำหรับตอบแยกไว้ต่างหาก ให้ทำเครื่องหมายวงกลม รอบตัวเลขในช่องสเกลที่ต้องการ ในช่องหนึ่ง ๆ มีช่องสเกลให้เลือกตอบ 7 ช่อง ดังนี้

(0) ท่านเคยทำตามที่พูดไว้มากน้อยเพียงใด

บ่อยที่สุด 3 2 1 0 -1 -2 -3 ไม่เคยเลย

จากข้อ (0) ให้ท่านพิจารณา เมื่อท่านใดพูดว่าจะทำอะไรสักอย่างแล้วท่านได้ทำสิ่งนั้นตามที่พูดไว้บ่อยครั้งเพียงใด

ถ้าข้อความนั้น เป็นจริงสำหรับท่านบ่อยที่สุด กว้างกลมรอบ เลข 3

ถ้าข้อความนั้น เป็นจริงสำหรับท่านบ่อย ๆ กว้างกลมรอบ เลข 2

ถ้าข้อความนั้น เป็นจริงสำหรับท่านบ้าง กว้างกลมรอบ เลข 1

ถ้าข้อความนั้น อยู่ระหว่างความเป็นจริงและไม่เป็นจริงก้ำกึ่งกัน กว้างกลมรอบ เลข 0

ถ้าข้อความนั้น ไม่เป็นจริงสำหรับท่านบ้าง กว้างกลมรอบ เลข -1

ถ้าข้อความนั้น ไม่เป็นจริงสำหรับท่านเลย ๆ กว้างกลมรอบ เลข -2

ถ้าข้อความนั้น ไม่เป็นจริงสำหรับท่านบ่อยที่สุดหรือไม่เคย กว้างกลมรอบ เลข -3

คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบกระเทือนถึงคะแนนการสอบในโรงเรียน และ จะไม่นำไปเปิดเผยในที่ใด ๆ เป็นรายบุคคล นอกจากจะแสดงเป็นส่วนรวมเพื่อใช้ในการวิจัย เท่านั้น จึงให้ท่านรู้สึกสบายใจที่จะตอบอย่างเสรีตามความคิดเห็นหรือจากที่ท่านเคยปฏิบัติจริง ๆ

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน.

1. ท่านเห็นว่าคนที่ทำงานร่วมกับท่านทำงานเต็มที่แล้ว
2. ท่านทำใจคนที่ทำงานร่วมกับท่านรู้สึกสบายใจในขณะที่เขาสนทนากับท่าน
3. ท่านมีความเป็นกันเองและติดต่อการงานไต่ส่ควก
4. ท่านหวังให้เพื่อนร่วมงานทำงานเต็มความสามารถของเขา
5. ท่านเต็มใจที่จะอธิบายถึงการทำงานของท่านให้คนอื่นทราบ
6. ท่านทำงานด้วยความเข้มแข็ง
7. ท่านเป็นคนที่เขาใจคนอื่นง่าย
8. ท่านแสดงความพอใจเมื่อเพื่อนของท่านทำงานดี
9. ท่านกระตุนเพื่อนของท่านให้มีความพยายามมากขึ้นกว่าเดิม
10. ท่านเต็มใจยินยอมเมื่อคนอื่นไม่เห็นด้วยกับท่าน
11. ท่านลองใช้ความคิดเห็นของตัวเอง
12. ท่านรังเกียจที่จะรู้จักกับคนที่ไม่รู้จักกันมากจน
13. ท่านมักจะหมกความอดทนของคนอื่นในกาย
14. เพื่อนของท่านชมมาเอาความลับของเขาให้ท่านฟัง
15. ถ้ามีโอกาสท่านตั้งใจจะทำอะไรสักอย่างหนึ่งที่มีประโยชน์ต่อโลกอย่างมหาศาล
16. ท่านมักหลีกเลี่ยงเพื่อไม่ต้องการพบกับเหตุการณ์ร้ายแรง
17. เพื่อนมักจะชวนท่านทำงานในกลุ่ม
18. เมื่อท่านนัดหมายกับเพื่อน ท่านก็ผิดนัดบ่อยครั้งเพียงใจ
19. เมื่อท่านมีเงินท่านเต็มใจที่จะเลี้ยงอาหารแก่เพื่อน
20. ท่านชอบคล้อยตามเสียงหมู่มากในคณะ ไม่ว่าความเห็นนั้นจะถูกต้องหรือผิดประการใด
21. เมื่อท่านคิดว่าสิ่งที่ท่านจะทำนั้นถูกต้องควยเหตุผลแล้ว ท่านก็มักจะลงมือทำทันทีโดยไม่ลังเล
22. เพื่อนของท่านแสดงความรักเป็นกันเองกับท่าน
23. เมื่อมีงานให้ท่านเลือกท่านมักจะอาสาเลือกทำงานง่าย ๆ
24. ท่านยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน

แบบสอบถามการให้ควมร่วมมือกลุ่ม

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ต้องการทราบเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของท่านที่มีต่อการปฏิบัติของบุคคลบางคนและของท่านเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตามแบบหาสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจพบได้ในชีวิตประจำวัน โดยจะมีข้อความให้ท่านอ่านเป็นเรื่อง ๆ ไป แล้วมีคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ แต่ละข้อจะมีคำถาม 2 คำถาม คือ ก. และ ข. แบบสอบถามมีทั้งหมด 30 ข้อ ให้ท่านพิจารณาว่ามีความเห็นหรือจะเลือกปฏิบัติอย่างไร เพียงใด

แบบสอบถามนี้ไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความคิดเห็นและความรู้สึกไม่ตรงกัน ขอสำคัญขอให้ท่านตอบแบบสอบถามนี้อย่างตั้งใจและจริงใจที่สุด

ตัวอย่าง ในงานวันเกิดโรงเรียนอาจารย์ใหญ่ได้เชิญผู้ปกครองนักเรียนมาร่วมทำบุญตักบาตรที่โรงเรียน และชมนิทรรศการ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรคะ

(0) ก. ผู้ปกครองของศิริวรรณไม่มาร่วมงาน อาจว่าไม่วาง

ข. ถ้าท่านเป็นผู้ปกครองของศิริวรรณ ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

การตอบ มีกระดาษคำตอบแยกไว้ต่างหาก ให้ท่านทำเครื่องหมายวงกลมรอบตัวเลขในช่องสเกลที่ต้องการ ในข้อหนึ่ง ๆ มีช่องสเกลให้เลือกตอบคำถามละ 5 ช่อง ดังนี้

ก. เห็นด้วย

2	1	0	-1	-2
---	---	---	----	----

 ไม่เห็นด้วย ข. ทำ

2	1	0	-1	-2
---	---	---	----	----

 ไม่

จากข้อ (0) ให้ท่านพิจารณาว่า ความสถานการณ์อย่างนี้ท่านเห็นด้วยกับการกระทำของผู้ปกครองของศิริวรรณเพียงใด และถ้าท่านเป็นผู้ปกครองของศิริวรรณท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

ถ้าท่านเห็นด้วยอย่างยิ่งและจะทำเช่นนั้นแน่ ๆ ในวงกลมรอบเลข 2

ถ้าท่านเห็นด้วยและจะทำเช่นนั้น ในวงกลมรอบเลข 1

ถ้าท่านไม่แน่ใจ ในวงกลมรอบเลข 0

ถ้าท่านไม่เห็นด้วยและจะไม่ทำเช่นนั้น ในวงกลมรอบเลข -1

ถ้าท่านไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งและจะไม่ทำเช่นนั้นเด็ดขาด ในวงกลมรอบเลข -2

คำตอบของท่านไม่มีผลกระทบกระเทือนถึงคะแนนการสอบในโรงเรียนและจะไม่นำไปเปิดเผยในที่ใด ๆ เป็นรายบุคคล นอกจากจะแสดงเป็นส่วนรวมเพื่อใช้ในการวิจัยเท่านั้น จึงขอให้ท่านสบายใจที่จะตอบอย่างเสรี ตามความรู้สึกและความคิดเห็นของท่านจริง ๆ ยิ่งท่านตอบตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่านไ้มากเพียงใด ยิ่งเป็นผลดีเพียงนั้น.

ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือของท่าน.

ก่อนถึงวันไหว้ครูประจำปี นักเรียนชั้น ป.7 ได้ประชุมตกลงกันว่าจะช่วยกันจัดพานดอกไม้ธูปเทียน พร้อมทั้งสละเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายคนละ 2 บาท การจัดพานทำในตอนเย็นของวันก่อนวันไหว้ครู 1 วัน ท่านมีความเห็นอย่างไรคะ

1. ก. สมเกียรติจัดพานไม่เป็น แต่เขาให้เงิน 2 บาท และอยู่กับเพื่อน ๆ จนพานเสร็จ
ข. ถ้าท่านเป็นสมเกียรติ ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

2. ก. ศุภลักษณ์ให้ทั้งเงินและช่วยจัดพานจนเสร็จทั้ง ๆ ที่ยังไม่ทำการบ้าน
ข. ถ้าท่านเป็นศุภลักษณ์ ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

ในช่วงเวลาพักกลางวัน ครูสุกสวาทได้ให้นักเรียนจับกลุ่มกันกลุ่มละ 5 คน เพื่อไปค้นคว้าเรื่องยาสูบและทำเป็นรายงานส่ง นิตยา, มารศรี, มีชัย, ไกรสร และพรพจน์ ได้ลงชื่อเป็นกลุ่มเดียวกัน แล้วพากันไปห้องสมุด ท่านมีความเห็นอย่างไรคะ

3. ก. พรพจน์และมารศรีแบ่งกันอ่านหนังสือที่ไกรสรเอามาให้ แล้วเรียบเรียงเป็นรายงานให้ มีชัย เขียน
ข. ถ้าท่านเป็นพรพจน์ และมารศรี ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

ทางโรงเรียนได้จัดให้มีการแข่งขันกีฬาเป็นเวลา 2 วัน จึงไม่มีการเรียนในวันทั้ง 2 นี้ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรคะ

4. ก. สุตินันท์เคยเป็นนักกีฬาไม่ยอมเข้าแข่งขันโดยอ้างว่าเขาเรียนหนังสืออ่อน เขาต้องอ่านหนังสือ
ข. ถ้าท่านเป็นสุตินันท์ ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

5. ก. วุฒิการ่างกายไม่ค่อยแข็งแรง เธอจึงสมัครเป็นกองเชียร์
ข. ถ้าท่านเป็นวุฒิการ ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

ตอนเย็นหลังจากเลิกเรียนแล้ว นักเรียนที่เป็นเวรทำความสะอาดห้องเรียนจะต้องช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียนทุก ๆ วัน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรคะ

6. ก. นงลักษณ์ซึ่งเป็นเวรคนหนึ่งไม่ยอมกวาดห้องเรียน เธออ้างว่าเธอทำไม่เป็น
ข. ถ้าท่านเป็นนงลักษณ์ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

ทางโรงเรียนได้ให้คณะกรรมการและนักเรียนช่วยกันทำพวงมาลา เพื่อนำไปถวาย
บังคมพระบรมรูปทรงมาในวันปิยมหาราช และให้นักเรียนชมถวายบังคมในตอนท้าย
วันที่ 22 ตุลาคม ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรคะ

- 7. ก. ชีระหนักอับขานขณะที่เพื่อนชมถวายบังคม เพราะเราทำเป็นแล้ว
- ข. ถ้าท่านเป็นชีระ ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

คณะกรรมการจัดงานลอยกระทง อำเภอเมืองฯ จังหวัดนนทบุรี ได้เชิญชวน
ให้ประชาชน บริษัท ห้างร้าน และโรงเรียนต่าง ๆ ส่งกระทงเราประกวด และรวม
ลอยกระทงที่หน้าศาลากลางจังหวัดนนทบุรี ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรคะ

- 8. ก. สมหมายยอมอดขนมเอาเงินไปทางโรงเรียน เพื่อทำกระทง เขาประกวด
- ข. ถ้าท่านเป็นสมหมาย ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

คณะนักเรียนชั้น ป.7 โคตกลองกันจัดนิทรรศการเรื่องประชาธิปไตยในโรงเรียน
ในวันก่อนปิดภาคเรียน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรคะ

- 9. ก. สมชายไปบอกนักเรียนโรงเรียนอื่นให้มาชมนิทรรศการ
- ข. ถ้าท่านเป็นสมชาย ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่
- 10. ก. คุณศุภชัยอธิบายเรื่องต่าง ๆ ที่มีสงสัยไม่เข้าใจเกี่ยวกับนิทรรศการนี้
- ข. ถ้าท่านเป็นคุณศุภชัย ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

ในวันที่ 1 มกราคม ทางโรงเรียนได้จัดงานปีใหม่ขึ้น โดยให้มีการทักทาย
ในตอนเช้า เล่นเกม ต่าง ๆ รับประทานอาหารกลางวัน และมีการแสดงบนเวที
ของนักเรียนชั้นต่าง ๆ ในตอนเย็น ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรคะ

- 11. ก. สรรชัยไม่มาโรงเรียนในวันนั้น
- ข. ถ้าท่านเป็นสรรชัย ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่
- 12. ก. มาลีสมัครเล่นเกม และแสดงบนเวทีในนามนักเรียนชั้น ป.7 ก.
- ข. ถ้าท่านเป็นมาลี ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

คณะกรรมการได้ตกลงให้มีการจัดตั้งชุมนุมทางวิชาการ เช่น ชุมนุมภาษาอังกฤษ ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ ขึ้นเพื่อให้นักเรียนสมัครเข้าเป็นสมาชิกและช่วยทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมนุมที่ตนชอบ แต่ละชุมนุมจะมีครูเป็นที่ปรึกษาชุมนุมละ 2 คน เมื่อตกลงกันทางโรงเรียนก็ประกาศตั้งชุมนุมต่าง ๆ และรับสมัครนักเรียนเข้าเป็นสมาชิก ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรคะ

13. ก. นางสาวไมสมัครเข้าชุมนุมใด ๆ อ้างว่าเธอไม่มีเวลาจะเข้าร่วมกิจกรรม
ข. ถ้าท่านเป็นนางสาว ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

ไฟไหม้ตลาดศรียาน บ้านสองสวียซึ่งเป็นนักเรียนชั้น ป.7 ข. อยู่ติดกับตลาด จึงถูกไฟไหม้ควย คณะนักเรียนชั้น ป.7 จึงตกลงที่จะร่วมมือกันช่วยเหลือสวีย โดยจัดแสดงละครการกุศลขึ้นภายในโรงเรียน และให้นักเรียนนำบัตรไปขายณปกครอง ท่านมีความเห็นอย่างไรคะ

14. ก. นิพนธ์ไม่ยอมรับบัตรไปขายณปกครอง อ้างว่าณปกครองไม่มีเงิน
ข. ถ้าท่านเป็นนิพนธ์ ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

สมโชค, อนนิต, สิริชัย, วิรต์, อัฐพร และกริช ชวนกันไปเที่ยวงานภูเขาทอง ขณะที่เดินเที่ยวกันนั้น อนนิตบังเอิญไปเหยียบเท้าเด็กวัยรุ่นคนหนึ่ง อนนิตกล่าวขอโทษ แต่เด็กนั้นไม่ยอม กลับไปเรียกเพื่อนมา 4-5 คน ตรงเข้ามาจะทำร้ายอนนิต เพื่อน ๆ ของอนนิต จึงปรึกษาคณะช่วยอนนิต ท่านมีความเห็นอย่างไรคะ

15. ก. อัฐพรรีบหนีกลับบ้านขณะที่เพื่อน ๆ ต่อสู้กันรุนแรง
ข. ถ้าท่านเป็นอัฐพร ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

16. ก. วิรต์วิ่งไปบอกตำรวจเมื่อเห็นวาสนาไม่ได้อะไร
ข. ถ้าท่านเป็นวิรต์ ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

แววกาซึ่งเป็นนักเรียนชั้น ป.7 ป่วยเป็นไส้ติ่งอักเสบของผ่าตัดที่โรงพยาบาลรามารักษ์ คณะนักเรียนห้อง ป.7 ค. จึงตกลงรวบรวมเงินซื้อดอกไม้และผลไม้ไปเยี่ยมแววกาที่โรงพยาบาล ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรคะ

17. ก. มารศรีรับหน้าที่จัดดอกไม้และผลไม้และนำเพื่อน ๆ ไปเยี่ยมแววคา
ที่โรงพยาบาล

ข. ท่านควรจะทำเช่นเดียวกับมารศรีหรือไม่

กำนันตำบลบางกระสอ อ.เมืองฯ จ.นนทบุรี ได้เชิญชวนชาวบ้านบางกระสอ
รวมกันทอดกฐินในนามตำบลบางกระสอ ที่วัดไผ่ล้อม จ.ปทุมธานี โดยมีการสมโภช
องค์กฐินที่บ้านกำนัน แล้วแห่กฐินไปทอดที่วัดทางเรือในวันรุ่งขึ้น ท่านมีความเห็นอย่างไรذا

18. ก. นายทองดีบริจาคมะพร้าวน้ำหอม 1 ทะลาย และชวบางนกฐินทอดงาน

ข. ท่านจะทำเช่นนายทองดีหรือไม่

สภาราษฎร, สมาน และ สรรพม ไชยวงษ์ ไปอ่านหนังสือในห้องสมุด เมื่อใดหนังสือ
ที่ต้องการแล้ว ทั้งสามก็ไปนั่งที่โต๊ะเดียวกัน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรذا

19. ก. ทั้งสามคนช่วยกันไปหาหนังสือมากองไว้นบนโต๊ะมากมายโดยไม่ได้อ่าน

ข. ท่านจะทำเช่นนี้หรือไม่

คุณพ่อ คุณแม่ ธนศักดิ์ และ พิมพิ์ใจ คงจะช่วยกันทำสวนครัวที่บ้านในวันหยุด
และตอนเย็น ๆ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรذا

20. ก. ธนศักดิ์ และ พิมพิ์ใจ ช่วยกันรดน้ำต้นไม้ตอนเย็นทุกวัน

ข. ท่านจะทำเช่นนี้หรือไม่

โรงเรียนวัดโพธิ์นิมิตรไม่มีห้องประชุมจึงใช้โรงอาหารแทนห้องประชุมโดยจัดเวร
ให้นักเรียนชั้นต่าง ๆ นำเก้าอี้จากห้องเรียนไปจัดสำหรับนั่งประชุม และมีการประชุม
กรรมการนักเรียนทั้งโรงเรียน พร้อมทั้งสวดมนต์ไหว้พระในตอนเย็นวันศุกร์ทุกสัปดาห์ สำหรับ
ศุกรนี้ นักเรียนชั้น ป.7 เป็นเวรจัดห้องประชุม ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรذا

21. ก. มะลิวัลย์ไม่ยอมช่วยเหลือเพื่อน เก้าอี้และโต๊ะหมู่บูชาในห้องประชุมอาจว่า
มีคนทำเบอะแล้ว

ข. ท่านจะทำเช่นเดียวกับมะลิวัลย์หรือไม่

22. ก. พรหมมีปัญหือศาสนาอิสลามจึงไม่ยอมถวายเหลือจกของประชุมและไม่เข้าร่วมประชุม
ข. ฉาถานเป็นพรหม ถานจะทำเช่นนั้นหรือไม่

ในวันเด็กทางโรงเรียนไค้คัก หนักเรียนไปประชุมพร้อมกัแต่โรงเรียนเวลา 8.00 น. เพื่อฟังสาส์นนายกรัฐมนตรี แล้วจกัให้มีการแสดงบนเวทีและเอนเกมส ถานมีความคิดเห็นอย่างไรฉา

23. ก. พัฒนาไม่ไปโรงเรียนอ้างว่าฟังสาส์นจากวิทยุที่บ้านกัค

ข. ถานจะทำเช่นนั้นเกี่ยวกับพัฒนาหรือไม่

กรประชุมประจำชั้น ป.5 ย้ายไปเป็นกรที่จังหวัดยะลา ทางโรงเรียนจึงจัดงานเลี้ยงส่ง และเรียโรเงินจากกรในโรงเรียนคนละ 20 บาท เพื่อใช้ในการเลี้ยงส่งและซื้อของขวัญในกรประชุม ถานมีความคิดเห็นอย่างไรฉา

24. ก. กรมมนตรีไม่ออกกักรประชุมจึงไม่ยอมมาในงานเลี้ยงส่งและไม่ให้เงิน

ข. ฉาถานเป็นกรมมนตรี ถานจะทำเช่นนั้นหรือไม่

ในสัปดาห์แห่งการทำความสะดวก ทางราชการไค้เชิญชวนให้ประชาชนช่วยกันรักษาความสะดวกสาธารณะและทำความสะดวกนเรื้อนสองคน ถานมีความคิดเห็นอย่างไรฉา

25. ก. คณะนักเรียนชั้น ป.7 ชวนกันไปทำความสะดวกบริเวณวัด

ข. ถานจะช่วยทำความสะดวกหรือไม่

กรประจำชั้น ป.7จ. ไค้แนะนำให้นักเรียนช่วยกันคกแคงห้องเรียนในหลแอส่วยงานสะดวกเรียนรอย ถานมีความคิดเห็นอย่างไรฉา

26. ก. วิเชียรตอนแ่นที่โลกของคณพณาคักคัยงห้องเรียน

ข. ฉาถานเป็นวิเชียร ถานจะทำเช่นนั้นหรือไม่

นายทองแ่งไค้จัดเวรลกษายโดยทำขวัญนาคที่มาน แล้วแ่นนาคไปพรรที่วัดในวันรุ่งขึ้น นายทองแ่งไค้เชิญเพื่อนมานให้ไปร่วมงานครั้งนี้โดยพร้อมเพรียงกัน ถานมีความคิดเห็นอย่างไรฉา

27. ก. นางสาวหยกขายขนม 2 วัน เพื่อไปช่วยทำอาหารที่บ้านนายทองแดง

ข. ถ้าท่านเป็นนางสาว ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

เพื่อเป็นการช่วยเหลือกาชาดทางโรงเรียนจึงรับเงินกาชาดมาจำหน่าย
ให้นักเรียน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง

28. ก. ฤทธิ์รงค์อาสารับเงินกาชาดไปจำหน่าย 20 อัน

ข. ท่านจะทำเช่นเดียวกับฤทธิ์รงค์หรือไม่

29. ก. ฉวีวรรณไปขยงไม้ให้นักเรียนคนอื่น ๆ ซื้อเงินกาชาด

ข. ท่านจะทำเช่นเดียวกับฉวีวรรณหรือไม่

มูลนิธิช่วยเหลือนักเรียนพิการได้จัดทำรูปดอกจำหน่ายหารายได้ช่วยเหลือนัก
เรียนพิการ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง

30. ก. ศศิธรตะเพิดลูกเสือที่นำรูปดอกมาจำหน่ายข้างรถขยะที่รถติด

ข. ถ้าท่านเป็นศศิธร ท่านจะทำเช่นนั้นหรือไม่

แบบสอบถามภูมิทัศน์ของนักเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....เพศ.....อายุ.....ปี
 โรงเรียน.....
 ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่.....ถนน.....ตรอก.....หมู่ที่.....
 ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครมาแฉะ.....ปี อาศัยอยู่กับ ☐ บิดามารดา ☐ ญาติ
☐ อื่น ๆ ระบุ.....
 มาโรงเรียนโดย ☐ เดิน ☐ รถประจำทาง ☐ รถส่วนตัว ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
 อาชีพ

บิดา ☐ รับราชการ ☐ ค้าขาย ☐ รับจ้าง ☐ ทำสวน ☐ ทำนา ☐ คหบดี
☐ อื่น ๆ ระบุ.....

มารดา ☐ รับราชการ ☐ ค้าขาย ☐ รับจ้าง ☐ ทำสวน ☐ ทำนา
☐ คหบดี(คหบดีทำนา) ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ผู้ปกครอง ☐ รับราชการ ☐ ค้าขาย ☐ รับจ้าง ☐ ทำสวน ☐ ทำนา
☐ คหบดี ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

รายได้ของครอบครัวต่อเดือน(บิดามารดา)

ประมาณ ☐ ต่ำกว่า 500 บาท ☐ 500 - 1,000 บาท
☐ 1,000 - 1,500 บาท ☐ 1,500 - 2,000 บาท
☐ 2,000 บาทขึ้นไป.